

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek).
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Figyelmeztetés.

Az alapszabályok 8. §. értelmében úgy az alapítványi kamatok, mint az év-díjak az OMGE. tagjai által márczius hó végéig befizetendők; miután tagjaink közül még igen sokan nem tettek eleget a folyó évi kötelezettségüknek, sőt vannak, kik a múlt évre is hátralékban vannak, tisztelettel felkérjük tehát tagjainkat, miszerint kötelezettségeiknek eleget tenni sziveskedjenek, hogy az egyesületet az intőlevelek postaköltségeitől s önmagukat az intésektől megkíméljék.

Igazgató.

Burgonyakiemelő-géppróba.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a földmivelésügyi miniszterium támogatásával f. évi szeptember hó 25. és 26. napjain burgonyakiemelő-géppróbát rendez, mely a f. évi április hó 20-án megtartott burgonyaültető-géppróbának folytatását képezi. A próba Budapest közelében, Rákos-Keresztúron gróf Vigyázó Sándor uradalma területén tartatik meg. Részt vehetnek úgy bel- mint külföldi gépgyárak. A legjobbnak talált két kiemelő gép állami aranyéremmel, az ezek után legjobbnak talált gépek állami ezüst- és bronzérmekkel és oklevelekkel tüntettetnek ki.

A gépek behozatala vámmentes. Bejelentéseket az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatala augusztus hó 31-ig fogad el; a gépeknek legkésőbb szeptember hó 20-ára a próba színhelyén kell lenniök.

A géppróba tervezetét az OMGE. bárkinek rendelkezésére bocsátja.

Igazgató.

IV. országos gazdakongresszus.

A mióta a magyar gazdatársadalom egyesületeiben szervezkedett, állandó törekvése tárgyát képezte e szervezeteknek oly minőségű összefüggésbe hozatala, hogy azok a mezőgazdaság érdekeinek minden irányu képviselőjére alkalmatossá tétessenek. E törekvéseknek mindezekig kevés pozitív eredményt konstatálhatjuk.

A legutóbbi évek gazdasági válsága kétszeres mértékben irányozta a gazdák figyelmét a mezőgazdasági érdekképviselő hiányára, a melynek megalkotása annyi küzdelem után az ezredéves ünnepnek a gazdákra nézve kétségkívül legjelentősebb mozzanatát képezi. A gazdák társadalmi érdekképviselőjének szükségérzete nem új keletű és tisztán nemzeti törekvés nálunk, hanem meg volt már akkor, a midőn más nemzetek ez irányban még alig eszméltek, mert az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek alapításakor és annak a vidéken létesített fiókszövetkezetek összekapcsolásával adott szervezet megalakításakor, az akkori hivatalos jegyzőkönyvek tanúsága szerint, az egyesület alapítói a mezőgazdasági érdekeknek képviselőjét kívánták országosan szervezni. Az 1848-ban bekövetkezett szabadságharc e munkálatokat nemcsak megakasztotta, hanem hosszú időre be is szüntette. S az eszme csak akkor ébredt fel újból, a midőn a nemzet a politikai elnyomás korszaka befejeztével a 67-iki kiegyezés után szabadon lélezett fel. Ekkor, az első földmivelésügyi miniszter Gorove István által egybehívott I. országos gazdasági értekezleten a gazdatársadalom képviselői azonnal kifejezést adtak a mezőgazdasági érdekkép-

viselő szervezése szükségének. Azóta sem volt jelentősebb gazdai tanácskozás, vagy kongresszus, a melyen a mezőgazdasági érdekképviselő szervezése beható megbeszélés tárgyát ne képezte volna. De különösen kiemelkedik ezek közül a múlt évben tartott III. orsz. gazdakongresszus, mely az utóbbi években uralkodó gazdasági válság enyhítésének egyik kiváló eszközeül jelölte meg a gazdasági érdekképviselő szervezését, a melynek meglétében a gazdák azon helyzetbe jutnak, hogy a mezőgazdaság bajait úgy részleges helyi eszközök, mint országos intézkedésekkel csirájukban megszüntetni vagy enyhíteni képesek lehetnek.

A III. orsz. gazdakongresszus tehát, a gazdasági egyesületek által az ezredéves ünnep alkalmából rendezendő IV. orsz. gazdakongresszus fő feladatává a gazdatársadalom társadalmi uton való szervezését, a gazdasági egyesületeknek szerves kapcsolatba hozását tűzte ki feladatául.

Az ezredéves kongresszusnak főjellegét tehát ez adja meg. Erre vonatkozik a kongresszus kitűzött első három főkérdése. Nemcsak kívánatos, de elutasíthatatlan szükség immár, hogy a gazdatársadalom e kérdésekben végre oly megállapodásra jusson, a mely alapját képezheti a gazdatársadalmi érdekképviselő országos szervezetének. Ez annál könnyebb ma, mert erre a kedélyek, szívek és elmék teljesen előkészítvék az évtizedek óta folytatott és legújabbban felelevenített tárgyalásokkal. E kérdés ma már nem találja készületlenül a gazdatársadalmat, a melynek közvéleménye nemcsak elő van készítve, hanem a múlt évi gazdakongresszus határozatai szerint legna-

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31., Váci-körút sarok.

A szövetkezet célja:

1. Olcsó közvetítés, gazdasági felszerelés és fogyasztási cikkek beszerzése.
2. Mezei gazdasági termények legelőnyösebb értékesítése.
3. Hitelnyújtás tagok részére.

Bizomány-osztály:

1. Hadsereg-ellátás.
2. Gabona-eladás.
3. Erőtakarmányok vétele.

Tűz- és jégkár elleni biztosítások közvetítése.

Hizott marha és sertés

↔ bizományi értékesítése.

Alapszabályt, üzleti értesítőt kívánatra bérmentve küldünk.

Mai számunk 12 oldal.

gyobbrészt meg is van nyerve a társadalmi érdekképviselet oly értelmű szervezésének, mely a gazdatársadalom szabad és független működésének biztosítása mellett a kormány által való olyan összekapcsolását és olyan viszonyba hozatalát létesítheti, a melyben a gazdatársadalom véleménye saját érdekeinek megfelelő módon juthasson kifejezésre. Ha az ezredéves országos gazdakongresszusnak ezt sikerül megoldania, mezőgazdaságunk részére az ezredév zárópillanatában a legszebb emléket emelte.

De az idej gazdakongresszusnak nem lehetett elzárkózni a hazánk közgazdasági fejlődésére elsőrendű fontossággal és éppen a jelenben a legnagyobb aktualitással bíró osztrák kiegyezés megbeszélése és abban való állásfoglalás elől sem. Ugy lehet, hogy e kérdés már a legközelebbi jövőben a parlament elé kerül s nagyon is olyanok a jelek, hogy a kiegyezésben a gazdáknak eddig kifejtett kívánságai nem fognak a megfelelő figyelemben részesülni, szükséges tehát, hogy ebben a kérdésben a gazdatársadalom egyeteme a gazdakongresszuson a saját érdekeinek védelmére határozott állást foglaljon, a melynek keresztülvitelére minden rendelkezésére álló alkotmányos eszközt fel is használjon.

Végül az orsz. gazdakongresszus előtt lefolyó nemzetközi kongresszus határozatairól is tudomást kell szereznie a nemzeti gazdakongresszusnak, mert ugy lehet, hogy a nemzetközi kongresszus egyik vagy másik határozata részben vagy egészben ellentétes lesz a mi nemzeti érdekeinkkel, a melyekkel szemben tehát a magyar gazdaközönségnek nyomban meg kell tennie megjegyzéseit.

A IV. gazdakongresszus tehát tárgyainak fontosságánál fogva minden magyar gazda érdeklődésére számot tarthat kétségtelven üdvös határozatai azonban csak azon esetre fognak kellőleg gyümölcsözni, ha a kongresszuson minél több gazda fog résztvenni, hogy a kongresszus kifejezője legyen a magyar gazdák közvéleményének.

IV. Országos gazdakongresszus programja.

A gazdasági egyesületek 1894. évi május hó 9-én tartott nagygyűlése által kiküldött, ezredéves országos gazda-kongresszust rendező végrehajtó-bizottság:

Elnök: Rakovszky István. **Bizottsági tagok:** Balás Árpád, Bernát István, Bokor Pál, báró Bornemissza Tivadar, Dókus Ernő, Gaál Gyula, Galgóczy Károly, Hajós József, báró Harkányi Károly, dr. Hutya Ferencz, báró Jeszenszky Béla, gróf Károlyi Sándor, Kodolányi Antal, Kovács-Sebestyén Endre, Latinovits Pál, Molnár István, Otcoska Béla, Óváry Ferencz, Szegedy György, dr. Szentkirályi Akos. **A földművelésügyi miniszter kiküldöttje:** dr. Rodiczky Jenő. **Bizottsági előadó:** Rubinek Gyula.

I. A kongresszus czime, helye és ideje.

A „IV. Országos Gazda-Kongresszus“ Budapesten, 1896. szeptember hó 24. és 25. napján fog megtartatni. A megnyitó ülés és a bizottsági ülések szeptember hó 24-én a kiállítás területén az ünnepélyek csarnokában,

a zárulás szeptember hó 26-án a Köztelek nagytermében fog megtartatni.

II. A kongresszus irodája.

A kongresszus irodája a Köztelken (IX., Üllői-ut 25.) az Országos Magyar Gazdasági Egyesület palotájában működik: „Gazdasági egyesületek kiállítási irodája“ czimvel. Minden, a kongresszust érdeklő levelezés e czimre intézendő.

III. A kongresszus tagjai, azok jogai és kötelezettségei.

A kongresszus tagja lehet mindenki, a kit a rendező-bizottság felvesz. A tagok hivatalosak és rendesek. Hivatalos tagok az országos és vidéki gazdasági egyesületek s a megyei mezőgazdasági bizottságok kiküldöttjei. Rendes tagok, a kiket a rendező-bizottság tagul felvesz.

A tagdíj a hivatalos tagoknál 5 korona, a rendes tagoknál 10 korona, amely összeg a jelentkezéssel, illetve kiküldetéssel egyidejűleg, de legkésőbb augusztus hó 20-ig az Országos Magyar Gazdasági Egyesület pénztárához (Budapest, Köztelek) beküldendő.

A tagoknak jogukban áll az üléseken részt venni, melyeken tanácskozási és szavazati joggal bírnak, igényt tarthatnak a tagok részére kieszakózkodandó kedvezményekre és a kongresszus kiadványaira. A kiadványok azonban csak azon tagoknak küldetnek meg, valamint csak azok részesülhetnek a kedvezményekben, a kik a tagsági díjat augusztus hó 31-ig befizetik.

IV. A kongresszus szervezete.

A kongresszus élén a földművelésügyi miniszter ő nagyméltósága mint diszelnök áll, a ki külön e czélra kiküldendő bizottság által lesz a diszelnökség elfogadására felkérendő.

All továbbá az elnökségből s a titkárból, kiket a rendező-bizottság javaslata alapján a kongresszus tartamára a kongresszus közfelkiáltással megválaszt.

Az elnökség áll egy elnök és két alelnökből. Az elnök akadályoztatása esetén az egyik alelnök vezeti az ülést.

Az elnök gondoskodik a kongresszusi jegyzőkönyvek hitelesítéséről és közhírré tételéről, a szükséghez képest kinevezi a jegyzőkönyvvezetőket, szóval feltétlenül gyakorolja az elnöki jogokat.

A kongresszus a szükséghez képest saját kebeléből az alakuló ülés alkalmával bizottságokat küld ki a kongresszus tárgyszorozatába felvett kérdések tárgyalására, melyről a bizottság a kongresszusi záruláson jelentést tesz.

V. A kongresszus tervezete.

Szeptember hó 24-én d. e. 10 órakor az alakuló ülés megnyitása a kongresszust rendező végrehajtó-bizottság elnöke által **Tárgyai:** a) Jegyzőkönyv-vezetők kinevezése. b) Elnök választása. c) A diszelnök felkerésére bizottság választása. d) Két alelnök választása. e) Kongresszusi titkár választása. f) Titkári jelentés a jelentkezett tagokról s a kongresszus pénzügyeiről. g) A választott elnök üdvözli a diszelnököt és fölkéri azt a kongresszus ünnepélyes megnyitására. h) A kongresszus ünnepélyes megnyitása a diszelnök által. i) Bizottságok választása. j) Jegyzőkönyv-hitelesítők kinevezése. Délután 3 órakor a bizottságok üléseznek mindaddig, míg munkálatukkal el nem készülnek.

Szept. hó 25-én délelőtt 11 órakor zárulás a Köztelek nagytermében a kongresszus elnöke elnöklése alatt. **Tárgyai:** a) Jegyzőkönyv-vezetők kinevezése. b) Bizottsági jelentések tárgyalása. c) A szövetséges gazdasági egyesületek megalakulása s a határozatok végrehajtása ügyében intézkedés. d) Jegyzőkönyv-

hitelesítők kinevezése. e) A kongresszus be-rekesztése.

Az üléseken szólani szándékozók magukat a jegyzőkönyv-vezetőnél előjegyeztetik és csak előjegyzésük sorrendjében nyernek jogot a felszólalásra. Egy tárgyhöz csak egyszer lehet szólani, s ily felszólalás tiz percenél hosszabb ideig nem tarthat.

VI. A kongresszus tárgyai.

1. **A gazdasági egyesületek szövetsége.** Előadó: Rubinek Gyula.

2. **A megyei gazdasági egyesületek mint mezőgazdasági bizottságok.** Előadó: Meskó Pál.

3. **Községi gazdakörök s birtokossági tanácsok, kapcsolatban a megyei gazdasági egyesülettel, illetve mezőgazdasági bizottsággal.** Előadó: Serfőző Géza.

4. **Kiegyezésünk Auszriával.** Előadó: Szilassy Zoltán.

5. **A nemzetközi gazdakongresszus határozatai.** Előterjeszti: Ifj. Gróf Széchenyi Imre.

Kedvezmények.

1. **Vasuti menetkedvezmény.** A kongresszusi tagok, az előkészítő bizottság által megküldendő igazolvány mellett, a magyar államvasutakon és az ezek kezelése alatt álló vasutak vonalán 1-ső osztályu kocsiban 2-od osztályu jeggyel, 2-od osztályu kocsiban 3-ad osztályu jeggyel a 3-ad osztályu kocsiban 2-od osztályu féljeggyel utazhatnak.

2. **Egyéb kedvezmények.** A kongresszus a kiállítási területen lévő ünnepélyek csarnokában fog részben megtartatni, a kongresszusi tagoknak tehát, ha az üléseken meg akarnak jelenni, a kiállítás területére belépti jegyet kellene váltani. Ezen jegyek rendes ára 50 kr, a kongresszus tagjai azonban 5 darab ilyen jegyet tagsági illetményképp kapnak a mennyiben ez iránti igényüket előre bejelentik. Ezenkívül a kiállítással kapcsolatos összes látványosságokhoz a kongresszusi titkárságnál kedvezményes jegyek válthatók.

3. **Elszállásolás.** A kongresszus tagjainak elszállásolásáról, amennyiben ezt a tagok kívánják, a rendező-bizottság a „Millennium utazási és ellátási vállalat“ utján gondoskodik.

Az elszállásolás a jelentkező tagok számára hoz képest a „Millennium utazási és ellátási vállalat“-nak egy, illetve két szállójában fog történni, melyek közül az egyik a VII. kerületben, (Nefelejts-utca 27—29, a keleti pályaudvarhoz közel) a másik pedig a IX. kerületben (Mátyás-utca 11—13, a belváros szomszédságában) fekszik.

A lakások szeptember hó 23-ától tartatnak fenn, azonban az előzetes bejelentés alapján a lakások a megszabott napi áron korábban is és tetszés szerinti időtartamig igénybe vehetők.

A szobák ára naponta: külön szoba egy ágygyal, addig míg a vállalat ilyenekkel rendelkezik 150 frt, szoba több személyre, személyenkint 120 frt. Világítás, tisztogatás és kiszolgálás naponkint és személyenkint 30 kr.

Azok a kongresszusi tagok, akik lakásukat a rendező-bizottság utján kívánják biztosítani, sziveskedjenek bejelentéseiket az országos magyar gazdasági egyesület titkárságához legkésőbb **augusztus hó 20-ig** beküldeni. E bejelentésben a következőkre kell kitérjeszkedni:

1. A fentebb említett két szálló melyikében óhajt elszállásoltatni? Ez óhaj természetesen csak addig vehető figyelembe, míg a kijelölt szállóban elfoglalható lakás van. 2. Mikor veszi igénybe a lakást (nap, napszak) és meddig? 3. Egy vagy több személyre való szobát óhajt-e?

Megjegyzendő, hogy amennyiben a kongresszusi tag családtagjaival együtt jönne

fel, két vagy lakás is rend

Ohajtan szebeszelve, lentést, amel esetleg több tők ki számu

E bejel jelentkezőkn lakást jelöl idejekorán tu

A bejele szoba egy na Magyar Gaz

ÁLL

Rov

Népies

Δ Aki t

kat megtekin népies tenyé mondhatjuk,

nütt a népies egyedei, szar leheténk el dalmak kiti

népies tenyé ban és tehé elénk, szinb

ben, hogy e nak fajtaer azokban ma

keveset köz tisztasággal magyart, na

maradványá thali vöröst borzderes k

szakágban e kal. stb. M ritkán, de

arra a köv vagy amott felé törekvő

A teh sége termés ha a közsé

szereztek v tenyésztési mezőgazda

ben is, egy ben vöröst szer siemm

magyar, r köztenyész egy-egy fa

apaállat is Mind „Erdélyi G

emlékezett sal a nyug importálás

mozása vo ez inportál a melyek

vánatossa gazdasági tozásában

dálkodásb jobb (30 t tése s tej vitte a fő

Ma vesdett le visszafeljő

A jo sok marh elsatnyulá azokat in a szükség pedig a

fel, két vagy három egymásba nyíló szobás lakás is rendelkezésére boesájtható.

Ohajtandó végül, hogy ismerősök összebeszélve, együttesen tegyék meg a bejelentést, amely esetben egymás mellett fekvő esetleg több személyre való szobák jelölhetőek ki számukra.

E bejelentés alapján a rendezőség a jelentkezőknek lehetőleg óhajaikhoz mért lakást jelöl ki s a lakás pontos címét velük idejekorán tudatja.

A bejelentéssel egyidejűleg a fentartott szoba egy napi bére előlegképpen az Országos Magyar Gazdasági Egyesülethez beküldendő.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Monostori Károly.

Népies szarvasmarhatenyésztésünk.

△ Aki tenyész szarvasmarha-kiállításunkat megtekintette, bizonyára örömmel telt el a népies tenyészetek állatai fölött is. Bátran mondhatjuk, hogyha ilyenek volnának mindenütt a népies tenyésztésnek legalább a kiváló egyedei, szarvasmarhatenyésztésünkkel meglehetnénk elégedve. Sajnos azonban, az uradalmak kitűnő tenyészetektől eltekintve, a népies tenyészetek állatai községi gulyákban és tehéncsordákban olyan képet tárnak elénk, színben, testalkatban és fajtakeverékben, hogy ember legyen, aki egy-egy állatnak fajtaeredetét megállapítsa. Találunk azokban magyar marhát nagy számban, de keveset közülük tökéletes fajtajelleggel és tisztasággal; látunk magyar riskát, busákmagyart, nagyon ritkán a hollandi vérnek maradványát is, van pinzgau és siemmenthali vöröstarka, freiburgi feketetarka, sőt borzderes keresztezésünk is egész összevisz-
szaságban egymással vagy magyarral, busákkal. stb. Mindent látunk, csak tiszta fajtát ritkán, de nem látunk tájfajta sem, mely arra a következtetésre juttatna, hogy itt vagy amott okszerű, egy bizonyos kitűzött czél felé törekvő tenyésztéssel van dolgunk.

A tehénállomány e nagyfokú kevert-sége természetesen nem jöhetett volna létre, ha a községek mindig egy fajtabeli bikákat szereztek volna be s használtak volna köz-tenyésztési czélokra. De a multban, sőt — a mezőgazdasági törvény daczára — a jelenben is, egy és ugyanazon község egyik évben vöröstarkát, másikban feketetarkát, egyszer siemmenthalit, máskor pinzgaút, majd magyar, majd busák korezbikát használ köztenyésztési czélokra s nem ritka, hogy egy-egy falkában egyszerre három fajtabeli apaállat is hág.

Mind e viszasságok — melyekről az „Erdélyi Gazda”-ban Monostori tanár is megemlékezett — keletkezésére döntő befolyással a nyugati marháknak nyakra-főre való importálása, a tarka marha felkapása, reklamozása volt s nem is ítélnék el egészen ez inportálási lázat, ha kutatjuk az okokat, a melyek a tarkamarha meghonosítását kívánatos s szükségessé tették. Ez okokat a gazdasági és értékesítési viszonyok megváltozásában leljük meg: a belterjesebb gazdálkodásban a jó legelők felszántás általi jobb (30 frt bérösszeg holdanként) értékesítése s tejszükséglet fokozatos emelkedése vitte a főszerepet.

Ma úgy állunk tehát, hogy a megkevesedett legelőterületeken az állattenyésztés visszafejlődik.

A jobb gazdák s értelmesebb tulajdonosok marhájuknak az állandó legelőn való elsatnyulását egykedvűen nem nézhetvén, azokat inkább otthon tartják, reggel és este a szükséghez képest takarmányozzák, nappal pedig a község mellett fekvő nem állandó

legelőkre, a melyek helyesebben az állatok mozgására szükséges („mozgó”) területeknek nevezhetők — hajtják. Egyesek a tanyaikon rendes kifutókban, a szegény földmives inkább udvarában enged helyet állatjárnak s kézből eteti, ha a közelében nem volna mozgó terület. Ez eljárás azonban több költségbe kerül, mindenki azon van, hogy oly fajta marhát szerezzen be, a mely gyorsabban fejlődik, bővebben tejel, egyszóval a fokozódott tartási költség mellett, fokozódott jövedelmet ad. Ez képezi egyikét azon okoknak, a melyek miatt a tarka, bővebb tejelő, gyorsabb fejlődésű nyugoti marha utáni kapkodás, oly nagy mérvben megindult és elterjedt. Azt hiszem, a tarka marha ez elterjedését a mezőgazdasági törvény elő fogja segíteni, mert e törvény 21. §-a kötelességévé teszi a községi képviselőtestületnek, miszerint állapítsa meg a legelőre boesájtható állatok számát, hogy legelőtulterheltség ne jöjjön létre.

A törvény rendelkezése tehát sok helyt az állandó legelők további felszántását s a marhák kézből takarmányoztatását fogja előidézni s így a gazdákat a többet jövedelmező tarka marhák felkarolására fogja, bár indirekte, ösztönözni. Tényleg tapasztalhatjuk, hogy még a szegény ember is, nehezen összerakott fillérjeiért tehenet szerezvén be, a tarkáért szívesen többet ad, mint a magyarért, hogy a bő tejjel egész családját eltarthassa; négy hetes bikaborjuért olykor kétszer annyit kap, mint hasonló koru magyarért; az üszőborjut megtartja, 2 év alatt felneveli s 3 év alatt jó fejőstehene van; a tehén idővel kiüregedve, a mézárós kezeibe kerül, ki a tarkát szívesebben veszi, mert az ilyen hizott példányoknál kevesebb a fagyú és csont s több a hus.

De nemcsak a szegény ember törekszik a tarka marha után, hanem a kis- és középgazda is, kinek nincs szüksége ökorre; ez alól kivételt csak oly községekben látni, hol bő, szántásnak alkalmatlan legelő van, melyet másképp, mint állatlegeltetéssel értékesíteni nem lehet.

A nagygazdák s az uradalmak — ökörszükségletre való tekintettel — más szempontból indulnak ki, nagy súlyt helyeznek erőtermelésre, mely czélra jobbat, háladosabbat a magyar marhánál nem is talál-
nak. De a nagy gazdaságokban üzött szarvasmarhatenyésztés már nem tartozik a „köztenyésztéshez”, itt a tulajdonosok saját belátásuk szerint választják meg a marhafajtát, itt állami beavatkozásra szükség nincs, míg a népies tenyésztés e nélkül felvirágozni soha sem fog. E beavatkozás azonban, ha helytelenül történik, rombolhat is.

Az utolsó évtizedekben, tehát mint látjuk, a bőtejjel utáni törekvés kezdett magának tért hódítani valamennyi tenyészkerületben, meg nem kimélve még a magyar kerületet sem, mert nemcsak a divat befolyásolta e tenyészirány keletkezését, hanem mint előbb jelzém, a megváltozott tenyész-
tési viszonyok s a létfentartási körülmények módosulása; a szegény népnek, a kis- és középgazdának teje van szüksége, ma inkább, mint azelőtt, midőn még asztalára több hus került.

Czélyszerű s jogos-e tehát köztenyésztési kényszerrel a szegény népet, a kis- és középgazdákat a magyar marha tenyésztésére kényszeríteni, midőn nekik ökorre egyáltalában nincs szükségük, a tej pedig nagyon is kell. Helyes-e a magyar marhatenyésztést, illetve az ökörtermelést forszírozni az Alföld számtalan nagy községében, a hol a földmunkálás kizárólagosan lőerővel történik; indokolt-e a tejtermelésnek útjába akadályt gördíteni a városokban s szomszédságokban fekvő helységeekben. Mindezen kérdések figyelmen kívül nem hagyhatók, mert megfontolást érdemel, hogy az állami beavatkozás

épp azokat ne sujtsa, kiknek érdekében kel-
lene működnie, mivel a mai helyzet a ma-
gyar tenyészkerület számos községében a
a tarka marha tenyésztést vagy helyesebben
szólva, a bő tejtermelést szükségeli.

A magyar szarvasmarha edzettsége és igénytelensége azonban, a melyet alföldi ember sem képes elfelejteni a tarka marhatenyésztésnél, melynél tagadhatatlanul több betegség fordul elő és sovány koszt mellett nem igen virul. A magyar marhát e két tulajdonsága tartotta fenn évszázadokon át s remélhetőleg a jövőben is csak ezek fogják fentartani; a már elterjedt tarka marhát azonban kiszorítani, illetve annak további térhódítását megakadályozni, csak akkor lesz képes, ha átalakítatik bővebb tejelővé, hogy az alföldi ember egyik főszükségletét is kielégíthesse. S egy fajtának ily iránytani átalakítása tudvalevőleg nem lehetetlen. A magyar marha edzettsége, igénytelensége miatt az Alföldre való tehát, de ma már bővebb tejelést — esetleg gyorsabb fejlődést — kell tőle követelnünk, a mit következetes tenyészjelárással el is érhetnénk, mert tényleg találunk elvélve jó tejelő magyar teheneket is, sőt mint ismeretes, vannak egyes magyar tehenészetek is ilyenek.

Ha tehát az állam is, a köztenyésztésben a magyar marhatenyésztést komolyan akarja előmozdítani, kénytelen lesz e tenyészkerületben fekvő állami birtokokon és intézetekben kisebb-nagyobb mérvű magyar tehenészeteket felállítani, az ezekből kikerülő bikákat és felesleges üszöket a községeknek és tulajdonosoknak jutányos áron eladni. Kénytelen lesz azért, hogy szemléltetővé tegye a magyar marha tejelőképességét, hogy kimutathassa, miszerint okszerű tenyész-
tés s megfelelő tartás mellett a magyar marha is jó tejelő lehet. Mert az alföldi kis ember épp a magyar marhával szemben követi el a legnagyobb visszaélést, azzal érvelvén, hogy a magyar marha kevéssel és rosszal is beéri. Természetes aztán, hogy az ivadékok ilyképpen évről-évre satnyábbak lesznek. A tarka marháról tudja, hogy finnyás, azt jobban gondolja, takarmányozza. Rá kell szoktatnunk tehát példával, hogy a magyarral szemben se legyen szűk marku.

Az állam jó példával akarván előre járni, magyar tehenészeteket teremtve, a magyar tenyészkerületben levő birtokain és intézeteiben ne tartson ezután semmiféle tarkamarhát. Az állami tarka-tenyészeteknek t. i. már eddig is nagy befolyásuk volt a községek marhaállományának tarkítására s az egyöntetűség meghiusítására. Példa erre Mezőhegyes. Tenyészti a magyart és a pinzgau-siemmenthali keresztezést. A községek egyszer magyart, máskor tarkát vesznek; szeretik, az előbbi, mert edzett, az utóbbi pedig kell, mert beviszi a bő tejelést az állományba. Így nyújtott az állam eddig segédkezet egy magyar tarka fajtának a távol jövőbeni kifejlődhetésére, pedig a tenyészkerületben támogatásban csak a magyar marhatenyésztést lett volna szabad részesítenie.

Hogyha a magyar szarvasmarhatenyésztést előmozdítani, a magyar tenyészkerületet fentartani akarjuk, első feltételnek tartom, tehát az ezen kerületben levő állami intézetekben a tarka marha tenyésztést megszüntetni, továbbá magyar tehenészeteket az intézetekben felállítani; magán magyar tehenészetek létrejövését elősegíteni, a tejnek olcsó vasuti szállítással, esetleg egyéb kedvezményekkel.

Kivételnek azonban helyt kell engednünk e szabály alól oly községekben és városokban, a melyekben kizárólag csak tejtermelésre van szükség; ily engedmények azonban ama feltételhez kötendők, hogy a választott fajtához ragaszkodni kell s belátható időnkig másra áttérni nem szabad; ily

községekben határozathozatalra kétharmad szótöbbségre legyen szükség s felsőbb jóváhagyás előtt e községek még figyelmeztendők, hogy a magyar marhatenyésztés mily előnyökben részesül s a tarkatenyésztésben önmagukra vannak majd utalva. Az Alföld nagy helységeiben elvégre az a fő cél, hogy egy bizonyos fajta állandósítsák s nem minden évben más-más fajtabeli bikkával az egész állomány értéktelenítették. Hogy ily községekben a szimmenthalit választanák, az valószínű, mert a sok importált fajta közül ez elég jól szokik viszonyainkhoz s a magyar marhávali keresztelésre is elég alkalmas.

A népies szarvasmarhatenyésztéstől is megkivánják ma már a bővebb tejtermelést, ha tehát a magyar marhát, e tenyészkerelet népies tenyésztésében meg akarjuk tartani s a tarka tájfajta kifejlődését előmozdítani nincs szándékunkban, szükséges, hogy a magyar fajta tejelő képességének növelésére kiváló gondot fordítsunk, hogy a megváltozott viszonyokkal számoljunk, azokhoz alkalmazkodjunk, mielőtt a törvénykényszerítő eszközeit teljes szigorral alkalmaznánk. És főtörekvésünk kell hogy legyen, hogy a községekben csináljunk minél előbb rendet, azokat állandóan egy fajta bika használatára szorítván. Amely, ha lehet magyar, ha nem lehet, inkább tarka legyen, mintsem kevert — de a jó példával járjon az állam elöl a saját intézeteiben, mert biztos eredmény csak így várható. *Hajnal József.*

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A takarmányfélék beraktározásáról.

☞ Bár közleményem az idő előrehaladt volta miatt aktualitásából veszített, nem lesz azért talán érdektelen, ha gyakorlatomból e dolog felől némelyeket elmondok, a melyek megírására a „Köztelek” egyik kérdése s az arra adott válasz adta meg az impulzust.

A szálas takarmányneműek konzerválását hazánkban nem a legokoszerűbben végzik gazdáink, a minek az okát én abban keresem, hogy a mesterséges takarmányneműk termelése csak a mezőgazdasági kultúra előrehaladtával foglalt tért s a szénakészítés kaptafájára huzták a luczerna és a bükkönyszéna csinálását, a mely módok alól még a nevesebb uradalmak intelligens elemei sem emancipálják magukat s ez a körülmény okozza nagy részben azt, hogy kitűnő, pillangós takarmányneműink nem befolyásolják állattenyésztésünket úgy, miként azt tenni hivatva lennének magas tápláló értékűknél fogva.

Módom és alkalmam volt ugyanis mint fiatal embernek, ki főnöke rendelkezéseit van hivatva végrehajtani és ellenőrizni, úgy is, mint intéző-tiszt és úgy is, mint egy uradalom főnöke, a pillangós növények helyes és helytelen kezelésével megismerkedni s midőn abbéli tapasztalatomat elmondom, kiemelem egyuttal azt a módját is a here és a bükköny készítésének, a mely véleményem szerint a leghelyesebb s a mely egyszerűségénél fogva a legmegbízhatóbb is egyuttal.

A luczerna- és bükkönyfélék gyűjtésének a legjobb módja az, midőn a rend fél-száraz, de ez állapotában míg levelét nem hullajtja. Ha e fokot elérte, akkor rendszerességgel s egy méter magas villázatokba gyűjtjük, a mely munka a harmat tökéletes elszáradása után végzendő s sohase ereszkedett állapotban. E petrenczék az időjáráshoz képest 3—4 nap alatt behordhatók. Megesik, hogy a petrenczék alja puhás, de ha közvetlen hordás előtt e villázatokat fel-

buktatjuk, napos időben 1 óra alatt e puháságuk elmúlik. Sok gazda a here- és bükkönyféléket forgattatja. Ma ez a legokoszerűtlenebb eljárás. Bármily buja legyen a rend, forgatni nem szabad, mert a legértékesebb része leperog. Vannak egyesek, a kik a hereféléket harmaton gyűjtik.

Hát igaz, hogy harmatosan nem hull a here levele, de az is bizonyos, hogy az így gyűjtött luczernafélék ha meg nem penészednek, vagy össze nem tapad a petrenczecsomó, bizonyos, hogy megdohosodnak s a gombásodás egy oly betegsége lepi el, a mely undorító s az állatok az így kezelt hereféléket nem szívesen, vagy csak szükségből, kényszerűségből fogyasztják. Természetes dolog, hogy az anyagi haszon, a mit az így kezelt takarmányok után várunk, vagy egészen elmarad, vagy nem kielégítő. És jönnek aztán a szaklapok szerkesztőségébe özőnével a kérdések, hogy mi oka annak, hogy hizókreim luczernával élnek s nem gyarapodnak, mi oka annak, hogy teheneim luczerna és répa etetése mellett nem tejlnek. En azt állítom, hogy egy jól képzett tiszt, fizetését egy-két jól kezelt heretábla jövedelméből keresi ki s az a tulajdonos, a ki az intelligenciát nem méltányolja, kétszeresen fizet rá a botos ispánjára. A kazalozás módjára is vannak figyelemreméltó megfigyeléseim.

Egyes helyeken a megszokás rabjává lesz a gazda. A szép kedvéért a hasznosról mond le. Vannak egyes vidékek, a melyek szépen rakott kazalokról híresek. Nagy, mutatós, szembevaló rakományok, már messziről ragadják magukra a figyelmet s a gazda maga imponáló külsejükben gyönyörködik. A nagyméretű (4° széles) kazlak rakása már magában véve költséges s föltételezi, hogy a rakomány oly száraz legyen, hogy az a melegedésnek ne legyen kitéve. Hát ha én a luczernát annyira kiszáritom, hogy azt ily méretű kazlakba tegyem, a levele vagy a táblán marad, vagy a kazal mellett perog le, de a kazalba nem megy. Hátránya továbbá az ily széles kazlaknak, hogy nagy területüknel fogva az időjárás ellen nem védhetjük, beközepleni egy futózápor elől nem egykönnyen lehet, sőt a beponyvázás is nehézkes. Hát én 15 év óta a jól szikkadt, de nem törékeny szárazságu here- és bükkönyféléket 2 öl széles s 10 öl hosszú kazlakba rakatom. Az ily méretű kazlakban van ölenként 32—35 q száraztakarmány (levonva a kazalban szenvedett 20% apadást). A rakodás könnyű, az elbánás nem okoz gondot s ha a rakodtatást eső éri, 2—3 szekérral oly könnyen beközeplhet, hogy akár télire is így maradhatna.

Ha a kazlat megrakták, rögtön szalmáztatom. Mihelyt kész a kazal, minden kazalba 2 darab puhafából készült nyársat veretek s a hőmérsékletét naponkint vizsgálom. Ha a kazal hőmérséklete annyira emelkedik, hogy a rudat a kéz melege ki nem bírja, azonnal átrakatom a kazalt. Ne ijedjen meg a szíves olvasó e munkától. Az átrakási költség kazalonként 240—300 krba kerül. Kazalhőmérőm szintén van, de hiszen a nyárs ugyanazt a szolgálatot végzi s míg a nyárs kézzelfogható s több pontján megfigyelhető, addig a hőmérő kazalnak csak azon pontján mutatja a hőt, a hol a hőmérő gombja volt a megfigyelés alkalmával. Az ily kezelés mellett takarmányaim jó minőségűek s az anyagi haszon sem marad el a föletetés után. Hogy a kazal mily hőfok mellett gyullad ki, azt egyszer olvastam s ha nem csalódom 400—450 C^o az, amely a megszenesedés okozója. Hogy túlfölmelegedett kazlat keresztülvágni nem tanácsos,* mert

*) A keresztülvágást akkor alkalmazhatjuk baj nélkül, midőn a kazal hőmérséklete 60—70° C-nál nem haladt túl, vagyis akkor, mikor czikkiró az átrakást javasolja; utóbbi eljárás mindenesetre jobb. R.

a magas hőfoknál az oxigén az élegülést elősegíti s a kigyulladást siettet, erre van gyakorlataimból egy megbízható példám. 1879-ben — a midőn egy nagy uradalomban segéd-tisztelkedtem, jó öreg főnököm a fölmelegedett kazlat kettévágatta. A kazal hajnalban lobbot vetett s lassu, csendes égéssel elhamvadt. *K. Ruffy Pál.*

Len-aratás.

(Felelet a 217. számú kérdésre).

Ha a len természeténél a magnyerés s kóróértékesítés, tehát e kettőnek együttes termelése képezi célunkat, akkor az aratást oly időben kell megkezdenünk, hogy úgy a mag, mint a kóró, illetve rost kielégítő minőségű legyen. Ennek szem előtt tartásával akkor fogunk a len aratásához, midőn a kórónak (szárnak) mintegy kétharmada megsárgult s a barnás-sárga magtokokban a mag világosbarnába átmenő színnel bír. Ez esetben a mag, a kóró kezelése alatt teljesen utánérik s a kóró rostanyagja is egészen jó minőségű lesz. Ha ellenben az aratáshoz akkor fogunk hozzá, midőn a mag teljesen megérett, akkor a rost sok kócot s kevés, rossz minőségű, rozsdafoltos fonalat szolgáltatna.

A lent nem szokás kaszálni, hanem gyökerestől kihuzni, kitépni, elsősorban azért, mert a kaszállással a len kórója könnyen összekuszálódik, a mi későbbi kezelését megnehezíti, másrészt pedig azért, mert a gyökerestől kitépett lennél a mag utánérése tökéletesebb. Ezzel nem mondom azt, hogy a len kaszálása minden körülmény között kerülendő (egyoldalú magtermelésnél rendszeren kaszálják), mert e tekintetben elsősorban a munkáviszonyok határoznak: a kitépés munkája lassabb, de tökéletesebb. A kitépésnél a munka egy-egy marokra való csomót egyszerre kihuz, a gyökérvégekről a földet leveri s a markokat derékon csomókba köti. A lenkórót egyszerűen a földre teregetve száritani nem czélszerű, mert foltos lesz s esős időben rothadásnak indulhat. A teregetés — tekintve, hogy a mag kellő utánérésére 8—10 napot szükségel — csakis állandó szép időben eszközölhető. A csomókba kötött lenkórót egysorjával tetőmódjára egymáshoz támasztva száritjuk meg; 8—10 nap alatt a mag teljesen megbarnul, megérik és a kóró is teljesen megszárad. A száraz kóróról már most eltávolítjuk a magtokokat, a mennyiben vagy fakalapáccsal leverjük vagy pedig legerebenezzük, természetesen a csomókat előbb feloldva; a gerebenezés sokkal czélszerűbb. A magtokokból megszabadított kórót csomókba kötve — eladás esetén — ezekből 10—12 egy nagyobb kötegebe köttetik és az eladás idejéig szellős, száraz felszerben tartjuk.

A lefésült magtokokat kicsépeljük s a magot megrostáljuk.

Bővebb tanulmányozásra ajánlom Bakay Dezső „A lentermelés s kikészítés” kézikönyvét, melyben a gereben elkészítésére vonatkozó pontos adatok is megtalálhatók. *Ky.*

GAZDASÁGI ÉPÍTÉSZET.

Rovatvezető: Száhlender Gyula.

Tehénistálló Monier-boltozattal és önműködő itatóval.

II.

Mint már említettem, az istálló önműködő itatóval is fel van szerelve. A major közepén álló központi takarmánycsarnok padlásán egy 5600 liter vizet befogadó vas-

tartány fekszik meg. Majort vízze működő itatóvagy edény téhenállás módon van kát s a bót tartányt va tennők köz mindig egy szabályozás egy-egy bót tányból jó. Ha a tehen vagy másik szentesen a nyok más gomb ez a zetek csapj a kis tartá nem éri, meg nem egy-egy fel összes itató nak építve, szabályzó valamennyi tölteni me

Minde zott öntött veszi, hogy szemét, p itatóba esl más takar le is sülye önthető. M dályozni, h karmányré hálózatba után ezért de még a tunk. Ilyen válik szük legalaposa egész vízv méterenkir helyen egy melynek k nyilik az ugy, hogy s a két ta kiülnék uszó gömb itató-berer tölthető.

A kö kívül sok nagy előn nyáron 5, gadozik s éven át m vízhez jut edények ó méter 50 60 krba egész 40 itatóberer elő lehet tehát csak vasból k költségve nak mond Van nyeges h hogy az gástalanu ujabban vas itatók dolog elő felállítás munkát gyobb p mert a változtat edény eg

tartány fekszik, mely napjában kétszer töltetik meg. Ez a tartány látja el az egész majort vízzel s innen nyeri a vizet az önműködő itató is. Itatókul zománczott kőagyag edények használtak, melyek 2-2 tehénállás között a 185 ábrán bepontosított módon vannak a jászolba falazva. Az itatókat s a borjureszekben felállított 2 kis tartányt vascsövek kötik össze úgy, hogy tennök közlekedő edények módjára a víz mindig egy szintmagasságban áll. A víz állás szabályozására a kis reservoirok vízszinén egy-egy bádoggömb uszik, mely a nagy tartányból jövő vizeső csapjával korrespondál. Ha a tehének isznak s a víz szine az egyik vagy másik edényben süllyed, akkor természetesen a vele összeköttetésben lévő tartányok másikkban is apad. Az illető uszó gömb ez által lejjebb száll, kinyitja a fővezeték csapját s mindaddig bocsát friss vizet a kis tartányba, míg csak előbbi állását el nem éri, azaz míg az összes itató edények meg nem telvék. A két tartány az istálló egy-egy felét, 20-20 edényt lát el vízzel. Az összes itatók azonban mind egy színre vannak építve, hogy lehetséges legyen az egyik szabályzó csap elromlása esetén az istálló valamennyi edényét a másik tartány által töltetni meg.

Minden egyes edény alján egy emailírozott öntöttvas tányér fekszik, mely elejét veszi, hogy az alui beömlő csőbe nagyobb szemét, piszok tödulhasson. Magába az itatóba esik ugyan hébe-hóba széna vagy más takarmány, de ez vagy uszik, vagy ha le is süllyed, a táiban marad s onnan kiönthető. Mindazonáltal alig lehet megakadályozni, hogy nyálka, már megrágott takarmányrészek stb. ivás közben a csőhálózatba ne jusson. Huzamosabb használat után ezért már nem lesz a víz elég tiszta, de még a csövek bedugulásától is tarthatunk. Ilyenkor aztán a csövek kitisztítása válik szükségessé, mit legegyszerűbben s legalaposabban maga a víz végezhet. Az egész vízvezeték t. i. az istálló közepe felé méterenkint 2 cm. eséssel bír. A legmélyebb helyen egy kifolyó csap van montirozva, melynek kellő elfordításával a viznek utja nyílik az istálló mögött ásott gödör felé, úgy, hogy az összes itatóedények a csövek s a két tartány körülbelül egy percz alatt kiülnének s alaposan megtisztulnak. A két uszó gömb csapjának kinyitásával az egész itató-berendezés két percz alatt ismét megtölthető.

A kőagyagból készült itatónak kétségkívül sok jó oldala van. Igy mindenestre nagy előny, hogy benne a víz hőmérséklete nyáron 5, télen csak kis határok között ingadozik s hogy ezáltal a tehének az egész éven át meglehetősen állandó hőmérsékletű vízhez juthatnak. Továbbá, hogy az itatóedények darabja csak 80 krba, egy folyó méter 50 mm. átmérőjű kőagyageső csak 60 krba kerül, minek következtében az egész 40 edényből s 1270 méter csőből álló itatóberendezést munkával együtt 196 frtért elő lehet állítani. Tehenekint ez az itató tehát csak 2-45 frtba került, a mi az öntött vasból készült berendezés 5-550 frtnyi költségével szemben bizonyára igen olcsónak mondható.

Vannak azonban az ilyen itatónak lényeges hibái és mely minket is — daczára hogy az itt leírt itató már egy év óta kifogástalanul működik — arra birtak, hogy ujabban helyettük kizárólag csak öntött vas itatókat alkalmazzunk. Igen kellemetlen dolog először is az, hogy a kőagyagedények felállítása szerfelett gondos s lelkiismeretes munkát igényel. Az itatókat lehető legnagyobb pontossággal kell egy nivóra helyezni, mert a már egyszer befalazott állásában változtatni mit sem lehet. Negyven-ötven edény egész pontos befalazása pedig a mi

egyszerű falusi mesteremberienkre nézve igen nagy feladat s bizony megesik, hogy az egyiket valamivel mélyebbre, a másikat kissé magasabbra helyezik. Az alacsonyban fekvő itatóból a víz ennek következtében már majd kiesordul, míg a másikban alig éri el a félmagasságot. Nagyon kényes s nem minden kőműves számára való munka továbbá a kőagyagesővek összetoldása illetve a csőhüvelyek betömése s pedig annyival kevésbé sem, mert a hiányos összetoldást a munka bejeztével kijavítani már alig lehet.

A csöveket t. i. a jászlakba kell fektetnünk; ily kívánja a szerkezet s csak így van a cső a törés ellen megvédve. A rosszul betömött, vagy a mi nálunk is előfordult, a víznyomás következtében megrepedt s így vizet kibocsátó csöveket megtalálunk csak nagy ritkán sikerül s kijavításuk vagy kiváltásuk még e kedvező esetben is nagy fáradságot s tetemes költséget okoz. (Ez okból mi az edényeket utólag vascsövekkel kötöttük össze. Sok kellemetlenséget okozott eleinte az a körülmény is, hogy takarmányozás alatt széna s más tanarmány hullott a nyitva álló itatóba s a vizet egész elpiszkította! Ezen ugyan segítettünk egy csappon forgó bádogfedél alkalmazásával, mely a takarmányozás alatt esukva marad, de mivel a tehén e fedőt maga kinyitni nem képes az itató így már nem felel meg teljesen céljainak. Jelenlegi itatóink ez oknál fogva mint már előbb is említettem mind öntöttvasból s pedig vagy Kraatz braunschweigi gépgyáros, vagy a tescheni főhercz. vasgyárak szisztémája szerint készültek.

Az itt leírt istálló összes építési költsége 11.553 frt 64 krba rugott.

Ebből esik:

1. A kőművesmunkákra (anyag nélkül)	1770 24 frt
2. Acsmunkákra anyaggal együtt	1589 54 "
3. Lakatos- s kovácsmunkákra	434 68 "
4. Tetőfedőmunkákra (hornyolt cseréptető)	482 60 "
5. Asztalosmunkákra	164 00 "
6. Betonmunkákra (Monierboltozat)	1633 91 "
7. Kőanyagárúk- s munkára	48 50 "
8. Kőfaragómunkára	440 00 "
9. Bádogosmunkára	10 20 "
10. Mázoló munkára	50 50 "
11. Különböző kisebb munkákra	64 96 "
12. Vasanyagokra	1477 15 "
13. Téglá, mész, cement stb.	2589 61 "
14. Fuvarozásra	651 47 "

Egy négyzetméter beépített terület tehát 21 frt 77 krba s egy tehén elhelyezése 144 frt 37 krba került. Szählender Gyula.

IRODALOM.

Mezőgazdasági kiállítás katalógusa.

A „Köztelek” f. é. 43. számában már hirt adtunk arról, hogy a kiállítás mezőgazdasági részének katalógusa megjelent. Ugyanakkor felhívtuk a földművelésügyi miniszter ur figyelmét azokra a visszás dolgokra, a melyek a katalógus közrebocsátását kísérték. Most megjelent a katalógus második sorozata s mindenekelőtt megelégedéssel konstatáljuk, hogy a katalógus szerkesztői a kiállítás egyes csoportjainak bevezető részénél mindenütt megnevezték a katalógus illető részének szerzőit.

A mi azonban a katalógus összeállítását illeti, újból ki kell jelentenünk, hogy az botránnyosan slendrián. Es pedig a jelen esetben annál megbotránnyoztatottabb ez, mert a katalógus első kiadásánál már figyelmeztettük a szerzőket, hogy a 15 csoport katalógusának szövege úgy össze-vissza van hányva, hogy abban eligazodni alig lehet. Ezt a szerkesztők nemcsak úgy hagyták, a

mint volt, hanem még érthetlenebbé tették. U. i. a katalógus 143. oldala elé való a 156. és a 157. lapokon foglalt bevezetés, mely után a m. óvári gazd. akadémia kiállításának ismertetése teljesen hiányzik a katalógusból, (ezután t. i. a 157. lap után) a 143. 144. ezután 153, ezután 146. 147., 148., 149., 150., 151., 152., ezután 145., ezután 154., 155. lapon foglalt szövegnek kellene egymásután következnie.

Ez az összetakolt munkát szegényére válik a kiállításnak, a szerkesztőknek és kijut abból a szerző-esoportbiztosoknak is, a kiknek a második kiadás előtt a figyelmeztetés daczára sem adtak kijavításra mást, mint a bevezető sorokat, hogy legalább a csoportbiztosok a második kiadásnál kijavíthatták volna azt, a mit a szerkesztők: Mudrony Soma, Ráth Károly és Micsch Imre urak elmulasztottak. Sz. Z.

Takonykór a fővárosban.

Alig mult egy éve, hogy a fővárosban a takonykór a póstakincstár szállítójának Beer Vilmos lovagnak istállóiban kitért és onnét a főváros összes lovai között annyira elterjedt, hogy a főváros főfogalmát több havi zárlat alá kellett helyezni s ime bebizonyult, hogy az akkor fogatosított intézkedések elégtelenek voltak, mert a takonykór a Beer-féle istállóiban mult évi vehemenciájával újból kiütött s mivel e vállalkozó lovai, melyek a póstaszállítását végzik egész nap járnak a főváros területén, szabadon érintkeznek a lovakkal, valószínű, — habár hivatalosan eddig még konstatálva nincs, — hogy a főváros lovai takonykórral inficiálva vannak.

A Beer-féle istállóiban a takonykórt július 9-én konstatálta a főváros állatorvosa, a mire az előjáróság a telepet zár alá vette. Amde újból ismétlődött az ezen ügyben már tavaly általunk is hibáztatott s kivált a főváros tanácsa által kifogásolt eljárása a földművelési miniszteriumnak, hogy a lovakat malleinnel beojtván, a malleinra gyanusan reagáló lovakat és a takonykórosokat a gypmester elpusztította, az egész telepet pedig feloldották a zár alól.

A földművelésügyi miniszteriumnak azt az intézkedését teljesen elhibáztottnak kell kijelentenünk. A következmények már a mult évi takonykórról megmutatták, hogy a malleinbeojtás nem megbízható, hogy ezzel az inficiált istállóiban a takonykórt megszüntetni nem lehet és hogy az egyedüli helyes eljárás az lett volna, a mit a főváros tanácsa elrendelt, t. i. a telep lovainak teljes és szigorú zár alá helyezése, a forgalomtól való teljes eltiltása. Ma már azonban ez sem elegendő. Bizonyos, hogy a Beer-féle istállóiban annyira inficiálva vannak, hogy azokban a takonykór állandólag befészkelte magát, bizonyos, hogy az ottani lovak valamennyie gyanus, még ha a malleinbeojtásra kedvezően reagálnak is, miért is a bajgyökeres megszüntetését csak az eredményezheti, ha a Beer-féle istállók összes lovai a tulajdonos megfelelő kártalanítása mellett lebunkóztatnak és a Beer-féle istállók vagy teljesen vagy legalább oly hosszú időre lezártnak és a legalaposabban dezinficiáltatnak, hogy a takonykór újból való kitérésének veszélye teljesen ki legyen zárva.

Jól tudjuk, hogy már a mult évben is a takonykóros lovak lebunkóztatása nem annyira a megfelelő költség hiányában nem rendeltetett el, mint inkább a kereskedelmi miniszternek közbelépése folytán, aki ez intézkedéssel a postaszállítás akadálytalan lefolyását látta veszélyeztetve azonban egy a főváros lótartó közönségére, mint a fővárosi lóvásárok forgalmának biztosítására és a fővárosi helyőrség értékes loállományának

biztossága mellett a posta kinstár érdeke eltörpülő esekélység.

A „Köztelek” 1896. évi 36. számában már követeltük a beteg és gyanus lovak hatósági kiirtását, sajnos a következmények nekünk adtak igazat és elvárjuk, hogy a földművelésügyi miniszter, meggyőződven elődjének elégtelen intézkedéséről azonnal sürgősen intézkedni fog, hogy az inficiált lovistállók állománya hatóságilag kiirtassék, a Beer-féle istállók lezárassanak, a főváros összes loállománya újból sürgősen megvizsgáltassék és a beteg és gyanus lovak hatóságilag kiirtassanak. Ez a legkevesebb, amit a főváros loállományának érdekében tenni lehet. De azt minél sürgősebben meg kell tenni, mert mindennapi küzdelem a veszély nagyságát csak növeli.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Figyelmeztetés. — Burgonyakiemelő-géppróba.	1011
IV. országos gazdakongresszus.	1011
Takonykór a fővárosban.	1015
Allattenyésztés.	
Népies szarvasmarhatenyésztésünk. <i>Hajnal J.</i>	1013
Növénytermelés.	
A takarmányfélék beraktározásáról.	1014
Len-aratás.	1014
Gazdasági építész.	
Tehénistálló Monier-boltozattal és önműködő itatóval.	1014
Irodalom.	1015
Vegyesek.	1016
Kereskedelem, tőzsde.	1017
Budapesti gabonatorzsde. — Szeszüzlet. — Műtrágyák. — Élelmiszerek a budapesti hetivásáron. — Budapesti takarmányvásár. — Állatvásárok: Budapesti szarvómarhavásár. — Bécsi vágómarhavásár. — Bécsi sertésvásár. — Bécsi szarvómarhavásár. — Bécsi juhvásár. — Párisi juhvásár.	1018
Szerkesztői üzenetek.	1018

Eljegyzés. Dr. Erdélyi Pál könyvtári segédőr a Magyar Nemzeti Múzeumban, eljegyezte *Bibó* Vilma kisasszonyt Haláson.

Házasság. Kettős esküvő volt a budai református, azután a katolikus templomban. *Zachár* Gyula tanár, közgazdasági író leánya *Ama*, *Zilochi Kiss* Lászlónak az agrár-bank egyik főhivatalnokának, második leánya *Rózsa* pedig *Furherr* János gödöllői korona-uradalmi m. kir. erdésznek esküdtött hűségét.

Nemzetközi gazdakongresszus. A földművelésügyi miniszter által a f. évi szeptember hó 17-én tartandó nemzetközi gazdakongresszus végrehajtó bizottsága július hó 13-án a földművelésügyi miniszteriumban ülést tartott. Az elnöklő miniszteren kívül jelen voltak: Gróf *Dessewffy* Aurél alelnök, gróf *Károlyi* Sándor, báró *Podmaniczky* Géza, *György* Endre, *Popovics* Sándor, *Matuska* Alajos, *Biró* Tamás és *Krisztinkovich* Ede. A végrehajtó-bizottság egyhangulag elfogadta a július hó 3-iki szűkebb körű értekezlet javaslatát, hogy tekintettel ama sok oldalú s egymással ellentétes irányzatokra, a melyek a kongresszuson előre láthatólag képviselve lesznek, nehogy a fontos kérdésekben a véletlen döntsön, a kongresszuson mellőztessék az előadói intézmény és a formászerű határozatok hozatala. Az egyes szakosztályok elé azonban kimerítő kérdőpontok terjesztessenek, melyek a tárgyalások vezérfonalául szolgáljanak. A végrehajtó-bizottság ezután tárgyalás alá vette a *Biró* Tamás osztálytanácsos által egybeállított kérdőpontokat, melyeket véglegesen megállapítottak. E kérdőpontokat, valamint az azokra vonatkozó megjegyzéseinket fér szűke miatt

lapunknak csak jövő számában közölhetjük.

A nyitrai gazdasági egyesület ellen politikai ellenszenvből a vármegye hivatalos köreiből támadást intéztek. Az egyesület vezetői e támadást erőlyesen visszautasították s az egyesület függetlenségének megővására a szükséges lépéseket megtették. Így az egyesület igazgató-választmánya július hó 9-én tartott ülésében tárgyalván a vármegye alispánjának azon átiratát, melyben a földművelésügyi miniszter az egyesület ellen elrendelt vizsgálatot s ezt tudatja, hogy a vizsgálat vezetésével ő bízott meg, a következő határozat hozta:

A nagyméltósági földművelésügyi m. kir. miniszter urnak azon intézkedésére vonatkozólag, mely szerint gróf *Forgách* Károly és társainak f. é. május hó 1-ső napján megejtett tisztújítás tárgyában benyújtott panaszos kérvénye alapján a Nyitrai gazdasági Egyesület ellen vizsgálatot rendelt s ennek foganatosításával a vármegye közönségét bízta meg, kijelenti az igazgató-választmány, hogy akkor sem vontakétségbe a miniszter ur felügyeleti jogát, midőn a miniszter ur gróf *Forgách* és társai panaszos kérvényére hivatkozva, a f. évi május hó 1-sői tisztújító közgyűlés jegyzőkönyvének s az egyesületi alapszabályok felküldését kívánta. Az igazgató-választmány már akkor kijelentette, hogy a legnagyobb készséggel felküldi a kért okmányokat, de ezek kapcsán védelmét is elő akarja terjeszteni ama vádakkal szemben, melyek gróf *Forgách* és társai panaszos kérvényében az egyesület ellen foglaltak; kérte tehát a panaszos kérvénynek az egyesülethez való leküldését. A nagyméltósági miniszter ur nem tartván szükségesnek az egyesület ellen felhozott vádakot az igazgató-választmánnyal közölni, ez sem juthatott ennélfogva abbe a helyzetbe, hogy a kért okmányokat jogosult védelme kapcsán terjeszthesse elő. Most, midőn a földművelésügyi miniszter ur utasítása következtében a foganatosítandó vizsgálat céljából Nyitrai vármegye alispánja kéri a miniszter ur által kívánt okmányokat, kijelenti az igazgató-választmány, hogy a vizsgálatnak ellenszegülni s az elé akadályokat gördíteni nem akar, tehát a kért okmányokat nem ugyan eredetiben, mint az alispáni megkeresés kívánja, mert az eredeti okmányok megőrzése az igazgató-választmánynak kötelessége, hanem közjegyzőileg hitelesített másolatban kiadja, de egyuttal sajnálkozását fejezi ki a felett, hogy a miniszter ur az egyesület meghallgatása nélkül egyoldalú, elfogult és részrehajló információkból elegendő jogalapot merített a vizsgálat elrendelésére azon panaszokra vonatkozólag, melyeket az egyesület nem ismer s hogy a vizsgálat keresztülvitelével azokat bízta meg, kik a panaszos kérvény benyújtásának tulajdonképpeni kezdeményezői s a tiszta jogi felfogástól való rettentés eltévelyedésnek tartja azt az eljárást, hogy a panaszlók a vizsgáló bírói szerepre vállalkoztak s a vizsgálat irányítását — a földművelésügyi minisztert ferevezetve — a maguk hatalmába kerítették.

Miután a miniszter ur a panaszlottak meghallgatása nélkül a tiszta tényállást nem ismerheti s tekintve azt, hogy a vizsgálat vezetői a panaszos feljelentésnek egyuttal értelmi szerzői is, tehát a való tényállást sohasem ismerné meg, elhatározza az igazgató-választmány, hogy a miniszter urhoz küldöttséget meneszt s a május 1-ei közgyűlés közjegyzőileg hitelesített másolati példányának átnyújtása mellett élőszóval elő fogja adni a közgyűlés és tisztújítás lefolyását.

Hogy azonban az egyesület önkormányzata és függetlensége alaptalan panaszfeljelentésekből kifolyólag újabb támadásoknak, meghurczoltatásoknak és zaklatásoknak ki-

téve s hogy munkásságát és idejét ily légből kapott panaszok megezáfolására feleselni többé kénytelen ne legyen, elhatározza az igazgató-választmány, miszerint küldöttségileg meg fogja keresni gróf *Károlyi* Sándort, a Magyar Gazdaszövetség elnökét, valamint gróf *Dessewffy* Aurélt, az O. M. G. E. elnökét s felkéri őket, hogy a Nyitrai gazdasági Egyesületen elkövetett sérelmet, mint egy gazdatestületnek törvénybiztosította jogai ellen intézett erőszakot illetékes egyesületeik által tárgyalassák s még országos mozgalom megindításától sem riadva vissza, segítsenek megoltalmazni a Nyitrai gazdasági Egyesület autonómiáját.

Az egyesület egy nagyszámú, a vármegyei gazdaközönség tekintélyes tagjaiból álló küldöttsége *Emödy* József alelnök vezetésével július 13-án meg is jelent Budapesten s mindenekelőtt *Darányi* földművelésügyi miniszternél tiszteleggett, a ki biztosította a küldöttséget, hogy az egyesület ellen indított vizsgálat után teljesen pártatlanul fog intézkedni s hiszszük is, hogy a miniszter, a ki a gazdasági egyesületek iránt eddig is a legnagyobb jóakaratot tanúsította, teljesen pártatlanul fog intézkedni s ha szükséges, ő maga fogja megvédeni a gazdasági egyesületnek alapszabályaiban biztosított autonómiáját. A küldöttség ezután gróf *Károlyi* Sándornál tiszteleggett, gróf *Dessewffy* Aurélt, az O. M. G. E. elnökét azonban már nem találta Budapesten.

A gyapjuüzlet Oroszországban. Varsóból írják, hogy a gyapjuüzlet Varsó, Charkow és a Don vidékén Rosztowban az utóbbi napokig kedvezőtlen volt, amióta azonban a német piacok és Anglia is érdeklődéssel viseltetnek az áruk értékesítése iránt, azóta fellendült az üzlet és az árak körülbelül 1 rubel 80 kopekkel növekedtek. A szvontojanszki nagypiacra felszállítottak 78.000 pud gyapjut, amiből 42.000 pud (= 54 százalék: 1895-ben csak 28 százalék) kelt el. A gyapju pudját, mosatlan állapotban 8.30—8.70 rubellel fizették. A charkowi legjelentékenyebb gyapjupiacra 150.000 pudot vittek s abból 66 százalék 8.80—9.30 rubelen kelt; a rosztovi piacra felszállítottak 180.000 pudot, amelyből 110.000 pud gyapju 7.25—8.55 rubelen kelt. A rosztowi gyapjuvásár most is tart és úgy a vétel, mint az eladás kedvező körülmények közt bonyolódik le. Az összes forgalomba került gyapju 800—900.000 pud volt.

A gabonatermelés megvédése Svájcban. A nemrég megtartott svájci szövetségi gyűlés alkalmával érdekes közgazdasági vitát folytattak a gabonatermelés megvédése ügyében. Az agrárkérdés úgy látszik ott is felszínre került s egyhamar le sem tűnik a napirendről. Ismeretes, hogy a svájci gabonatermelés mily nyomott helyzetben van. A külföld konkurrencziája ugyanis minden tekintetben elősegíti annak végleges hanyatlását; amiért is azon vidékek gazdái a hol a gabonatermelés még fennáll, és a hol az a takarmánytermelés által oly könnyen nem pótolható, segélyért folyamodtak akormánynak a gabonatermelésük megvédésére. Kérelmük oda terjed, hogy a kormány gabonavámok, gabonamonopoliumok vagy bármiféle szubvenziók létesítése által segítse őket. A segítség azonban nem oly könnyű. Mert a kenyérrák felemelésébe a nép bele nem fog egyezni, és egy oly megoldást, mely a kenyérrák felemelését nem érintené, nehéz találni. Ez ügyben a nemzetgyűlés agráriusai sem értettek egyet és ezen körülménynek tulajdonható, hogy a szövetségi-gyűlésre való meghívás, melyben a gabonamonopolium behozatala lett volna megvizsgálandó, már előzetesen nem talált pártfogásra, dacára hogy e tanulmány többek által élénken követeltetett. A tanácskozások

annyiban érte hatóságok belföldi gabonájára.

Darányi ménest anna volt földmive miatt be aka időben ugya lépte, a csek felnevelése, kitünt azont lippizai faj részei kedve lajdonitható lötenyészése amiért is meggyőződje a ménes jel *Lossonczy* M. erdélyi képy rasra. A ménest és a tanácskozás jelenlegi lippizó fejlődé ható, de me zés által fej törzs nem h sága ból, ső nak bizonyu hasznos leh

Friss vezményes gyorsárúké szállítandó után 311 kr. szedetik letnek felevégéig érvé

Birtok megyei bir megvette birtokos.

Helyre hó 8-iki és a Mezöhegy árverése június hó 2

Gözek gözeke (M szemlélheti közönség a alatt és p *Pomázon*. A van felszere szántóföldön szántanak esütörtökön ezég, mely szántat bá vonatkozó tesül. Por vasut állon ben van és juthatni. közlekedik Budán van githidon al írást, valan a kiállítás vábbá neve valamint kaphatni.

KERES

(Gutt) czég jelentősé

A lefo várt javulás tek és emelt

annyiban érték el eredményt, hogy a katonai hatóságok felszólították, kísérletképpen belföldi gabona vételére és annak felhasználására.

Darányi miniszter Fogarason. A fogarasi ménest annak idején *Pestetics Andor* gróf volt földmívelésügyi miniszter többféle okok miatt be akarta szüntetni. A ménesben az időben ugyanis a havivakság gyakori fel lépte, a csekély szaporodás, a csikók nehéz felnevelése, a lippizzai fajnak tulajdonítottak, kitűnt azonban, hogy mind e bajok nem a lippizzai fajnak, hanem a ménesbirtok egyes részei kedvezőtlen mocsaras fekvésének tulajdoníthatók. A ménes felosztása Erdély lótenyésztésére igen káros hatása lett volna, amiért is Darányi miniszter, hogy maga meggyőződjék és tapasztalatokat szerezzen a ménes jelenlegi állapota felől f. hó 4-én *Lossomczy Mihály* miniszteri tanácsos és több erdélyi képviselő kíséretében leutazott Fogarasra. A miniszter behatóan megvizsgálta a ménest és a megejtett helyszíni szemlék és tanácskozások azt eredményezték, hogy a jelenlegi lippizzai ménes, mely újabb kedvező fejlődést is mutat, nemcsak fenttartható, de megérdemli, hogy anyagi segítyezés által fejlesztessek; mert a valódi lippizzai törzs nem hogy vesztett volna jó tulajdonságából, sőt tetemesen javult és oly anyagnak bizonyult, a melynek tenyésztése csak hasznos lehet hazai lótenyésztésünkre.

Friss vaj- és áfonyaküldemények kedvezményes szállítása. Batizfaluról Bécsbe gyorsárúként tetszés szerinti mennyiségben szállítandó friss vaj- és áfonya-küldemények után 311 kr. helyett 100 kg.-ként csak 265 kr. szedetik be mi 46 kros vitelbémérsékletnek felel meg. A kedvezmény folyó hó végéig érvényes rovatolás útján.

Birtokváltás. Róth János esanád megyei birtokos mező-kovácsnázi birtokát megvette Ortutay Béla aradmegyei földbirtokos.

Helyreigazítás. A „Köztelek” f. é. július hó 8-iki és 11-iki 55-ik és 56-ik számaiban a Mezőhegyesen megtartandó állami lovak árverése tévesen július hó 26-ika helyett június hó 26-ikára jeleztetett.

Gözeke-szántás-bemutató. Egy újfajta gözeke (Mechwart szabadalma) munkáját szemlélheti meg az eziránt érdeklődő gazdákörzéség az ezredéves kiállítás egész ideje alatt és pedig a főváros közelében levő Pomázon. A gép ászószérien ható forgó ekékkel van felszerelve s a gőzgép az ekével magán a szántóföldön halad. Rendszerint háromszor szántanak vele hetenként, még pedig kedden, esütörtökön és szombaton, de a *Ganz és Tsa* ezég, mely e gépeket gyártja, igen szívesen szántat bármely más napon is, ha az erre vonatkozó kívánságról egy nappal előbb értesül. Pomáz a budapest — szt-endrei h. é. vasut állomása, a főváros közvetlen közelében van és egy óra alatt kényelmesen oda-juthatni. Mindkét irányban kilencz vonat közlekedik naponként. Az induló állomás Budán van a Pálffy-téren, mindjárt a Margithidon alul. Bővebb magyarázatot és leírást, valamint kitűnő aratási kimutatásokat a kiállításon a Ganz-féle pavillonban, továbbá nevezett társulat budai törzsgyárában, valamint Pomázon, a szántás színhelyén kaphatni.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonatőzsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése a „Köztelek” részére.)

Budapest, 1896. július 14-én.

A lefolyt héten az időjárás végre meghozta a várt javulást. A mult hét állandó esőzése megszűnt és emelkedett hőmérséklet mellett száraz, meleg

és derült időnk volt. Az aratási munkálatok ennél fogva az egész országban teljes mértékben voltak felvehetők. A terméseredmény buzában — a Bácska és Bánát némely vidékéről érkező híreket kivéve — mindenütt megfelel a várakozásnak és mennyiségileg a tavalyi eredményt jóval túlhaladja: minőségileg — szint illetőleg — azonban sok helyütt kárt szenvedett, a mennyiben a buza sárga leand. Rozs jó eredményt szolgáltat és alig van vidék, a hol a termés-hozamot kifogásolhatnák. Az árpa szépen fejlődik és ugy szín mint magot illetőleg jó minőséget ígér. A kapás növényekre nagyon jó hatással volt a multheti eső és ezek fejlődése minden tekintetben kielégítő. A vizállás emelkedésben van. Külföldön az időjárás nagyobbára száraz és a hőmérséklet emelkedő.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg az továbbra is korlátozott és a fogyasztás ugys mint a spekuláció tartózkodóak. Az árak ennél fogva nem is tarthaták magukat és az irányzat bágyadt. Amerikában jelentéktelen variációk mellett a forgalom mérsékelt maradt. Angliában az üzlet kedvtelen és eladók kénytelenek voltak árengedményeket tenni éppugy, mint Franciaországban is a hol a visszaesés nagyobb-szerű volt és gyorsan következett be. Németországban is csendes maradt a hangulat és az árak ca. 2 márkával olcsóbbak. A többi külföldi piacokon korlátozott forgalom volt, csendes irányzat mellett.

A mi piacunkon a hangulat alig változott. Buza iránt mérsékelt volt a forgalom, a gyenge kínálat azonban az árak esetét feltartotta. Takarmányezikkek részben emelkedést tüntettek fel.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelenthetjük:

Buza kezdetben kedvező hangulatra talált. A tartósan rossz idő nagyobb vételekre ösztönözte a malmokat és emelkedett határidő árak is hozzájárultak, hogy tulajdonosok 5—7¹/₂ krral magasabb árakat érjenek el. Az időjárás változásával azonban a hangulatban is fordulat következett be. A vevők tartózkodóak lettek és a gyorsan csökkenő határidőpiac befolyása alatt készsára is ellanyhult. Csupán az állandóan mérsékelt kínálatnak tulajdonítható, hogy nagyobb áresés nem következett be és hogy ismét kellemesebb hangulat mellett alig változott árak mellett zárul az üzlet. A heti hozatalokat 91,00 mm. a forgalmat 149,900 nem tesszük.

Rozs ugy a fogyasztás mint a kivitel céljaira jó keresletnek örvendett míg ellenben a kínálat gyenge maradt. Az árak így fokozatosan 10—15 krral emelkedtek és helyben valamint budapesti paritásra 6.95—15 frt Cassa fizettek. Uj-rozsban „szállításra” már élénkebb volt a forgalom és pestvidéki, valamint nyírvidéki árúért szokvány minőségben júliusra 5.55 frt, augusztusra 5.35 frt, szeptemberre 5.25 frt fizettek.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) alig van forgalomban és helyben 3.95 frnál több el nem érhető. Uj árpa szokvány minőségben 4.—4.02¹/₂ frtot jegyez helyben szeptember októberi átvételre.

Zab a hét kezdetével változatlan maradt, míg később jobb kereslet mellett árak 10—15 krral emelkedhettek. Szín és tisztaság szerint 6.—6.40 frt Cassa érhető el.

Tengeri eladásra nem érkezik. Nehány kocsiraktárú a 3.85—4.— frton kelt el. Romlottárú a 3.—3.50 frt volt forgalomban. A felmondások gyéren történnek minek folytán a tengeri határidő árai szilárdulást tüntettek fel.

Olajmagok: a 6-káposztarepce a 10.25 frt, bán-sárgirepce a 8.50—9.50 frt, vadrépece 4.50—7.5 frt, gombórká 8.—8.25 frtot jegyez. Uj áruban a káposztarepce a 10.20 frt budapesti paritásra, bánati repce a 9.30 frt aldunai állomásokon van kínálva, a vevők azonban tartózkodóak. és csakis mintázott prima árura relettálnak. Alsóbbrendű áru el van hanyagolva.

Hüvelyesek: Babban e héten sem volt üzlet és árak továbbra is csak névlegesek. Jegyez trieur aprószemű Gyöngyösön. Félégyházán 7.—, fehér Bács, Mohács, Zomborban 6.50—7.5 frt, barna bab Nagy-Károly 6.—, erdélyi 5.75 állomásokon átvéve. Bükköny 4.75—5.—, Muhar 5.50—7.5, Kendermag 8.50, Lenmag 9.50—9.75 frt Budapesten. Köles üzletelen 5.20—30 frt helyben.

Napi jelentés 1896. július 14.

Készbuza ma jól volt kínálva, a malmok elég jó vételkedvet mutattak és szilárdabb irányzatnál ca. 25,000 mm. vásárolták 2.50—5.0 krig magasabb árak mellett.

Buzában következő eladások történtek:

	Tiszavidéki:	150 mm. 81 kg. a 6.90	frt 3 hóra
	200	81	6.90
	150	81	6.85
	5000	80	6.92
	300	80	6.72 ¹ / ₂
	200	80	6.85 ¹ / ₂
	100	78	6.70
Pestvidéki:	100	79	6.60
	100	79	6.65
	100	78	6.70
	100	78	6.70
Ó-Becsei:	7700	78	6.87
	4000	80	6.92
Kalocsai:	1700	76	6.60
	600	75	6.57
Felső-Tiszai:	100	79	6.55

Készrozsban ma alig volt üzlet, 6-rozsban a készletek hiányzanak, új rozs prompt szállításra 5.55—60-ig, augusztusra 7.55-ig adható ca pesti paritással.

Árpa csakis nyomott árak mellett talál vevőre, szokványárpa őszi szállításra 3.90 frtig adható el. Tengeri alig van forgalom.

Zab változatlan.

Erdőtakarmányok változatlanok.

Határidők valamivel szilárdabban indultak némi fedezésekre.

Következő kötések történtek:

	Kötetett	Zárlat
Tavaszi buza	6.64—6.69	frt 6.66—68 frt.
Őszi buza	6.30—6.34	6.33—34
Őszi rozs	5.26—5.29	5.28—30
Őszi zab	5.10—5.19	5.16—18
Június buza	—	—
Tavaszi rozs	—	—
Tavaszi zab	—	—
Jul.—aug. tengeri	3.75—3.78	3.74—75
Aug.—szept.	3.80—3.78	3.78—80
Uj tengeri 1897-re	4—4.03	4.01—02
Repcze aug.—szept-re	10.27 ¹ / ₂	10.25—80

Szeszüzlet.

Szesz. (Goldfinger Gábor szeszgyári főtisztviselő tudósítása a „Köztelek” részére.)

A hét elején a szeszüzletben meglehetősen lanyha irányzat uralkodott és a finomított szesz ára 13 krral, denaturált szesz, valamint exkontingens nyersszesz ára 25 krral olcsóbban zárul.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről a kínálat igen csekély és minthogy a vételkedv nem élénk, ugy az árak változatlanul a mult heti jegyzés szerint zárulnak. Elkelt kontingens nyersszesz azonnali szállításra 14.—14.30 frton.

Galizából e hét elején finomított szeszt 15 frton, nyersszeszt kontingentálva 14.13 frton kínáltak ottani állomásokhoz tartályokban szállítva.

A budapesti piac a hét elején a nagyobb forgalom hiányzott és csak kisebb tételekben volt némi üzlet. Vidékről élesztőszeszben és adózott szeszben volt élénkebb érdeklődés. Elkelt: finomított szesz 51.75 frt, élesztőszesz 52 frt, nyersszesz adózva 50.75—51 frt, adózatlan (exkontingens) 12.75 frt, denaturált szesz 18 frt.

A kivitel: 200 q finomított szeszt vásárolt, mely Fiumén át tovább lett szállítva.

Vidéki szeszgyárak közül: Győr, Baja, Nagyvárado változatlanul, a többiek 1/8 frttal olcsóbban jegyeznek.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 51.75—51.88 frt, élesztőszesz 51.88—52.— frt, nyersszesz adózva 50.75—51.— frt, nyersszesz adózatlan 12.75—13.— frt, denaturált szesz 17.75—18.— frt. Kontingens nyersszesz — frton.

Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül budapesti vasútállomáshoz szállítva ké pénzfizetés mellett értendők.

Élelmicikkek a budapesti hetivásáron. 1896. év július 14-én. (A székesfővárosi vezérigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Halvásár a haltéren. A fővámteri, Ferencz József-rakparti és haltéri piacra 9 helybeli halász és halkereskedő által 40 q és vidéki kocson 5 q, összesen 45 q kevert hal hozatott. A vásár lanyha. Az árak métermázsánként —frttal emelkedtek.

Viszontelárusítók fizették a hal q-át: nagy 615 90—100, nem élő 50—70, középnagy élő 50—70, nem élő 30—40, apró élő 20—30, nem élő 12—16 frtig.

Baromfi. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 5500 db, hajón kb 650 db, — kocson kb. 1200 db, helybeli árusoktól kb. 3000 darab, összesen kb. 10650 db. A vásár élénk volt. Nagyban árak páronként: tyuk 110—120, csirke 50—100, (idei kiv. —), kappan hizott —, kappan sovány —, réce hizott —, (idei —) lud öreg h —, lud (liba) új hiz. 380—500, új lud sovány —, öreg —, pulyka hizott idei —, sovány —, gyöngytyuk 120—120, galamb pecsenyének — krig.

Az István-téri élelmi piacra élő baromfi helybeli és vidéki árusok által kb. 600 pár hozatott fel, árak a következők: páronként tyuk 130—140, csirke idei 70—120, kappan hizott —, sovány —, réce hizott 180—200, sovány 120—150, hizott lud 500—550, sovány 300—400, pulyka hizott 400—500, sovány — krig. A forgalom élénk.

Az újvásártéri piacra felhozott a szokott községekben vasp. kb. 800 db, kocson 400 db, gyalog-árusok 300 db, helybeli árusok 1400 db, összesen 2900 db baromfi. A forgalom élénk. Az árak páronként következők: tyuk 110—140, csirke 50—120, idei —, hizott kappan —, sovány —, hizott réce 200—230, sovány réce 120—140, hizott lud (liba) 300—500, sovány lud 230—260, hizott pulyka —, sovány pulyka —, gyöngytyuk —, galamb pecsenyének — krig.

Tojás. Hozatott a fővártérre vasp. kb. 46,000 db, hajón kb. 9000 darab, kocsin kb. 18,000 db, helybeli árusoktól 30,000 db, összesen kb. 103,000 db. A vásár élénk. Nagybani árak: 1 láda friss (1440 db) 2450-25.0 kr., 100 db 20-210 kr., tojás meszes 1 láda (1440 db) k., 210 db k., 1 db krig.

Az újvásártéri piacra felhozott a szokott községekben vasp. kb. 5000 drb, kocsin 8640 drt gyalogárusok 1000 drb, helyb. árusok 24000 darab, összesen 48640 darab friss tojás. A forgalom élénk. A következő árak jegyeztettek: friss tojás 1 drb 2-2, 100 darab 175-190, 40 krért 21-24 drb, 1 láda 1440 drb 2300-2500, fokhagyma 100 db 100, 40 krért, 40 krért db, 1 láda 1440 drb krig.

Zöldség. Hozatott a Ferencz-József-terre vasp. 500 q, hajón 40 q, kocsin 300 q, helyb. árusok kb. 900 q, össz. kb. 1740 q vegyes zöldség. A vásár élénk. Nagy. árak sárgarépa 100 k. 40-400, 1 q, petrezselyem 100 cs. 40-500, 1 q, zeller 100 db 60-120, karalábé 100 db 50-160, vöröshagyma 100 db 20-250, 1 q 500-600, fokhagyma 100 f. 100-800, 1 q 1000-1200, fehérrépa 100 darab, fejeskáposzta 1 q, krajczár, vörösrépa 100 darab 50-140 krajczár, fejeskáposzta 100 darab 450-900, kelkáposzta 100 db 60-200, vöröskáposzta 100 db, fejes saláta 100 db 70-200, kötött saláta 100 db 30-120, burg. belföldi 1 q 180-400, külföldi, fekete retek 100 db 50-180, hónapos retek 100 csomó, Ugorka s. való 100 db 50-100, ugorka savanyu 100 db 100-200, zöldpaprika 100 db 30-200, tök 100 db 500-1000, paradicsom 1 kg. 8-25, zöldbab 1 l. 3-10, zöldborsó 1 kg. 3-10, zöldborsó fejtett 1 l. 20-70 krig.

Felhozott az újvásártéri piacra a szokott községekben k. 318 q, gyalog és helyb. árusok által 260 q, vasp. q, összesen mintegy 578 q vegyes zöldség. A forgalom élénk. Árak a következők: Burgonya 1 zsák 70-140, uj 1 q, fejeskáposzta 100 db 300-650, vöröskáposzta 100 db, kelkáposzta 100 db 80-120, paradicsom 100 db 1 puttony, fejes saláta 100 db 50-180, kötött saláta 100 db 50-70, ugorka savanyitani való 100 db 50-85, ugorka savanyu 100 db 90-140, zöld paprika 100 db, zöldbab hüvelyes 1 kg. 8-10, 1 zsák 40-130, zöldborsó héjas 1 kg., zöldborsó fejtett 1 liter 20-30 krajczár.

A Hunyady-terti piacra felhozott kocsin 260 q, gyalogárusoktól kb. q, helybeli árusoktól kb. 300 q, össz. 560 q; élénk forgalom mellett a következő árak jegyeztettek: burgonya 1 zsák 100-150, 1 q 250-250 fejes káposzta 100 db 400-800, vöröskáposzta 100 db, kelkáposzta 100 db 150-200 paradicsom 100 db, 1 puttony, fejes saláta 100 db 50-100, kötött saláta 100 db 30-40, ugorkasav. való 100 db 50-80, savanyított 100 db 110-130, zöld paprika 100 db, zöldbab hüvelyes 1 kg. 5-8, zöldbab hüvelyes 1 zsák 70-120, zöldborsó héjas 1 kg., zöldborsó fejtett 1 liter 20-35 krig.

Gyümölcs. Hozatott a Ferencz-József-terre vaspályán kb. 500 q, hajón kb. 200 q, kocsin 150 q, helybeli árusok által kb. 400 q, összesen kb. 1250 q vegyes gyümölcs. A vásár élénk volt. Nagybani árak: Fajalma 1 q, köz. alma 1 q 1000-2000, fajkörte 1 q, közönséges körte 1 q 1000-1800, köz. dió 1 q, szilva magvaváló 1 q, szilva vörös 1 q 1200-1800, szilva aszalt 1 q, cseresznye faj 1 q 2500-3500, cseresznye köz. 1 q 1200-1800, meggy faj 1 q 1800-2800, meggy köz. 1 q 800-1600,ogyoró 1 q, gesztenye belföldi 1 q, gesztenye olasz 1 q, barack f. 100 db 80-140 citrom 1 láda 250-350, füge 1 kg. 15-16 krig.

Az újvásártéri piacra felhozott a szokott községekben vaspályán kb. q, kocsin kb. 35 q, gyalog és helybeli árusok 75 q, összesen 110 q vegyes gyümölcs. A forgalom élénk. Árak a következők: Fajalma 100 db, 1 kg. 20-25, 1 db 2-3, közönséges alma 100 db 40-30, 1 kg. 14-16, 1 db 1-2, szőlő csemege 1 kg., szőlő köz. 1 kg. kr, cseresznye faj 1 puttony, cseresznye faj 1 l. 16-18, cseresznye köz. 1 put. 70-80, cseresznye köz. 1 kg. 22-24, cseresznye köz. 1 l. 8-12, meggy faj 1 kg., meggy faj 1 l. 16-18 meggy köz. 1 put. 70-80, meggy köz. 1 liter 8-12 krajczár.

A Hunyady-terti piacra felhozott a szokott községekben vaspályán 20 q, kocsin 20 q, helybeli és gyalogárusoktól kb. 50 q, összesen kb. 50 q vegyes gyümölcs, közép forgalom mellett árak a következők: fajalma 100 db, 1 kg. 32-36, 1 db 2-4, köz. alma 100 db, 1 kg. 10-12, 1 db 1-1 kr, cseresznye, faj 1 kg. 25-36, cseresznye faj, 1 l. 14-20, cseresznye, köz. 1 put. cseresznye 1 kg. 10-16, cseresznye köz. 1 l. 5-10, meggy, köz. 1 kg. 26-32, meggy, köz. 1 l. 18-24 kg. Barack, kajszin 100 db 160-180 befőzni való.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mesterutca, 1896. július 14. A székesfőv. vásárgazdátóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott a szokott községekben 225 szekér réti széna, 10 szekér muhar, 43 szekér zsupszalma, 16 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár 44 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabos-

bükköny, köles stb.), 900 zsák szécska. A forgalom közép. Árak q-ként a következők: réti széna 210-290, muhar új 300-320, zsupszalma 200-230, alomszalma 180-170, egyéb takarmány, lóhere, takarmányszalma, tengeriszár luczerna, — sarju, szalmaszécska 200-220, új széna, zabosbükköny 220-260. Összes kocsiszám 347 suly 277,600 kg.

Állatvásárok.

Budapesti szuromarhavásár. Julius hó 14-én. A székes fővárosi köztárgyhíd és marhavásári igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtott: 603 drb belföldi, — drb galicziai, — drb tiroli, 2 drb növendék élős borju, — drb élős bárány; — drb belföldi, — db galicziai, — drb tiroli, — drb bécsi, — drb növendék borju, — drb öltött bárány, 50 db élős kecske.

Borju és birkavásár élénk lefolyású volt. Árak a következők. Élős borjuk: belföldi 11-18 frtig, kivételesen — frtig dbonkint, 26-42 frtig, kivételesen 44 frtig sulyra, növendék borju — 27 frtig, kivételesen — frtig dbonkint, — frtig sulyra. Öltött borju: belföldi, tiroli — frtig, galicziai — frtig, növendék borju — frtig dbonkint, bárány — frtig, bécsi — frtig sulyra. Élős bárány — frtig páronkint. Élős kecske — 14-18 frtig páronkint, kivételesen — frtig.

Bécsi vágómarhavásár. 1896. július 13. (A bécsi marha- és huspénztár jelentése a „Köztelek” részére.)

Összes felhajtás 5414 db. Ebből magyar 3673 db, galicziai 965 db, bukovinai 104, németországi 672 db, hizott 4004 db, legelő — db., fiatal 1410 db., ökör 3787 db, bika 686 db, tehén 751 db, bivaly 290 db.

A szombati vásárra 684 darabot hajtottak fel. A folytonos felhajtás folytán árak állandóan hanyatlának. A mai vásár valójában szomorú lefolyású volt, nemcsak, hogy érzékeny árbanyatlások állottak be, de a csekély kereslet folytán eladások időnkint alig voltak eszközölhetők. A kedvezőtlen hangulat az egész vásáron át uralkodott, a vásár záratakor még sok eladatlan volt s valószínűleg eladatlan is maradt.

Árak: prima magyar 30-33¹/₂ (-) frt, szekunda 27-29 frt, tertia 24-26 frt. Galicziai prima 31-33¹/₂ (34¹/₂) frt, szekunda 27-30 frt, tertia 25-26 frt. Német prima 34-37¹/₂ (-), szekunda 30-33, tertia 27-29 frt. Legelőmarha: szerb és magyar — é. s., rossz minőségű — frt é. s. Bika 21-31 frt é. s., tehén 20-30 frt é. s., bivaly 17-20 frt é. s. (Kizárólagosan élősulyra, minden % levonás nélkül történnek. Az értékesítésben kitüntetett árak ugy értelmesebbek, hogy egy és ugyanazon eladó, a jobb minőségű állatok kg.-jáért p. o. 40 krért, a kiverésért pedig 35 krt kap.)

Egyes eladások:

Magyar hizó ökrök.

Eladók:

Eladók:	Ar	Ar
Blau testvérek, Temesvár	33	31
Hacker L., Sopron	31	29
Hacker & Engel, Győr	30	27
Józsefv. spirtuszfinomítógyár, Temesvár	32 ¹ / ₂	28
Kellner Dávid, Pápa	30	—
Neumann testvérek, Arad	33 ¹ / ₂	29 ¹ / ₂
Nyitrai Jakab, Nagy-Kanizsa	29	27 ¹ / ₂

Német hizó ökrök.

Eladók:

Blau testvérek, Temesvár	36	35 ¹ / ₂
Frisch F., Versecz	36	35
Neumann testvérek, Arad	36 ¹ / ₂	35

Az alsó-ausztriai helytartóság elrendelte, hogy f. é. április hó 25-től az eddig minden hét hétfőjén megtartott vesztegvásár ezután szombaton tartassék meg. A vesztegvásárra felhajtandó állatok a vásárt megelőző ponteken kell, hogy rendeltetésük helyére megérkezzenek. Az eddig elzárolt megyék közül április hó 1-től kezdve további rendelkezésig csakis a következő vármegyék vannak száj- és körömfájás miatt zár alá helyezve és csakis ezen vármegyékből nem hajthatók fel állatok a vásárra és pedig: Baranya, Liptó, Nógrád, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Sopron, vármegyékből és Sopron sz. kir. városból. Az itt elő nem sorolt vármegyékből az ismeretes feltételek mellett állatok szabadon szállíthatók a vesztegvásárra. A es. k. belügyminiszter f. é. június hó 24-én kelt, a száj- és körömfájás kihurcolását meggátoló rendelete folytán a Párisba átmeneti forgalomra szánt juhok, további rendelkezésig csak közvetlen forgalom útján via Penzingi etető és itató állomáson át szállíthatók.

Bécsi sertésvásár. 1896. július 7-én. Be lett jelentve: 8689 drb. Felhajtás: 2862 drb fiatal sertés, 5495 drb kövér sertés, — drb rideg sertés. Összesen: 8357 drb.

A vásár irányzata igen lanyha volt.

Árak kilónként élősúlyban fogvasztási-aló nélkül: prima 38¹/₂-40-(-) kr., közepes 36¹/₂-37, könnyű 33-35 50 kr., fiatal sertés 34-42 kr.

Bécsi szuromarhavásár. 1896. július 9-én. Felhozott: 3697 borju, 1899 élős sertés, 908 kizsigereit sertés, 171 kizsigereit juh, 158 bárány.

Gyenge kereslet mellett a borjuvásár lanyha lefolyású volt, árak prima borjuknál 2-4 krt, gyengébb minőségűeknél 4-6 krt vesztettek kg.-kint. Többi árak változatlanul jegyeznek.

Árak kilogrammonként: kizsigereit borju — kr., prima — kr., primissima — kr. élős borju 25-34 kr., prima 36-42 kr., primissima 44-50 (-) kr., fiatal sertés 34-42 kr., kizsigereit sertés nehéz 44-48 kr., süldő 44-56 kr., kizsigereit juh 28-42 kr., bárány páronkint 5-11 frtig.

Bécsi juhvásár. 1896. július 9-én. Felhajtás: 656 drb juh.

A vásárra következőkben csak kevés juh hajtott fel, ezek és vidéki kereskedők élénk keresletet tanúsítottak, szükséglet nem volt fedezhető. Árak páronkint 1-2 frittal magasabban jegyeznek.

Árak: export juh páronként 17-23¹/₂, raczka —, selejtes juh 12-16.

Párisi juhvásár. 1896. június hó 29-én. Felhajtás: 16021 drb juh.

Irányzat könnyebb.

Szerkesztői üzenetek.

Jankó Szilárd. Tárcaját köszönjük, legközelebb 1 özlöjük.

Az Orsz. magyar gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Dessewffy Aurél, Bernát István, dr. Darányi Gyula, Forster Géza, Galgóczy Károly, dr. Hagara Viktor. — Főszerkesztő és kiadásért felelős: Forster Géza az O. M. G. E. igazgatója. — Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az O. M. G. E. szerkesztő-titkára. — Társzerkesztő: Jeszenszky Pál.

Gőzcséplők

Szigoruan a magyar gazdasági viszonyokhoz alkalmazott gyártmányok.

Az összes gazdasági gépeket tartalmazó árjegyzékkel, szakbavágó felvilágosítással és tanácsccsal, árak és feltételek közlésével szívesen és díjmentesen szolgál

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR
résztvény-társulat.

Gyártelep: Budapest, külső váci-út 7.

Csizmra ügyelni tessék!

Ország

Elnö

ANDRÁSSY
PÉCHY TAN

Az
kezet a
sának; fo
sürgött
megelég

épi

rendkívü
zet pusztá
más illeté

A

biztosítá
is a lehel

nagyságár

Kis

tal termé

Böv

8. sz.) és

Magyar kir

(Kivételes

F. évi

szállítandó

életbe, mely

hozzá tartozó

Ezen

szerezhetők

Budap

Gazd

„ÁLL

kézikönyv

felismerésér

Monostori K

KÖNYV

Budap

87157/96. sz

Ma

A magyar

czember hó

hez f. é. aug

lések jönnek

lép hatályba,

I. Határoz

II. A száll

III. Állomá

IV. Díjtétel

V. Kivétel

VI. Díjtétel

Ezen pótlé

nál (díjzabás

Budapest,

(Utánnomás

ZS

a

ELSŐ OSZ

UJPE

Lapunk kiadóhivatalában, Budapest, Üllői-ut 25. (Köztelek.)

a következő gazdasági szakmunkák és regények leszállított áron kaphatók:

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről
szóló 1894. évi XII. törvénycikk,
a végrehajtására vonatkozó
miniszteri rendelet,
magyarozatokkal el-
látva, egy füzetben.
Ára bérmentes küldéssel 1 frt 10 kr.

Magyar Gazdasági Czimtár

nagy negyedalak, 36 ív terjedelemben.

Tartalmazza az összes

gazd. egyesületek, gazdakörök, földbirtokosok,
uradalmak, hitbizományok, bérlők, gazdatisztek,
erdészek

pontos és legmegbízhatóbb czimeit.

Miután az összes gazdasági egyesületek tagjainak névsora a lakhely és utolsó posta pontos
megjelölésével benfoglaltatik,

a gazdasági egyesületeknek és kereskedő világnak nagyon ajánlható.

Ára füzve 7 frt, kötve 7 frt 50 kr.

A sertés javítása

és

hizlalása

gazdák és hizlalók hasz-
nátára.

Írta:

K. Ruffy Pál

uradalmi főtiszt.

Ára portómentes küldéssel
1 frt 10 kr.

A mesterséges borok
készítésének
forgalomba hozatalának
tilalmáról szóló
Törvény.
Magyarzó jegyzetekkel el-
látta: Dr. Lónyay Ferencz.
Ára 80 kr.

Igen érdekes regények leszállított áron:

NEM SZABAD SZERETNIE. Irta: Boirogi Lajos. Ára portómentesen megküldve 1 forint helyett 40 krajczár.

AZ ERDÉSZ UR FIA. Elbeszélés. Theurriet Andréttől. Ára portómentesen megküldve 1 frt hely. 40 kr.

BELLA. Irta Anna Vertua Gentile. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 krajczár.

MI A SZERELEM? Arab regény, írta: F. Marion Cawford, fordította: Fáy J. Béla. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 kr.

EGY CSODAEMBER KALANDJAI. Irta Conan Doyle, fordította Fáy J. Béla. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 kr.

A MALOM TÖRTÉNETE. Irta Suder. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 kr.

ANGYAL ÉS ÖRDÖG. Irta Mathers Helén. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 krajczár.

BONDA MIKLÓS. Irta Virág Gyula. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 krajczár.

A mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII-dik törv.-cikk alapján összeállított:

I.

Káté községi mező- és hegyőrök

számára.

Ára portómentes küldéssel 20 kr.

II.

Káté az uradalmi csöszök

számára.

Ára portómentes küldéssel 20 kr.

Összeállította: dr. BALKAY BÉLA. Mindkettő esimes zsebkönyvvalak keménytablába van kötve és 20 oldalas jegyzék-naplóval ellátva.

Magyar királyi államvasutak.

87168/96. sz.

Legolcsóbb utazás Rohitsch fürdőhelyre.

Az utazó közönség figyelemztetik, hogy Budapestről Rohitschra legolcsóbban Zágráb-Krapinán át lehet átutazni, mely utirányon át Budapest keleti pályaudvarnál Krapinára és vissza, 60 napig érvényes menettérít jegyek is adatnak ki következő áron. **Gyorsvonattal:** I. oszt. 22 frt 20 kr. II. oszt. 16 frt 40 kr. **Személyvonattal:** I. oszt. 19 frt II. oszt. 14 frt III. oszt. 9 frt 50 kr., különösen kiemeltetik, hogy ezidőszent Zágrábon át a legkényelmesebb csatlakozás áll fen a mennyiben a Budapestről 7 óra 15 perczkor reggel közlekedő luxusvonat használata esetén az utas ugyanazon napon 6 óra 21 perczkor, este érkezik Krapinára, illetve ha 5 óra 27 perczkor reggel indul Krapináról, akkor 8 óra 25 perczkor tér vissza Budapestre, úgy hogy Zágrábban meghálni nem kell.

A luxusvonat használata esetében az I. oszt. jegyre 2 frt pótdíj ráfizetendő. Krapináról Rohitschig egy négy üléses kocs, mely a krapinai állomás főnökénél is megrendelhető, 6 frtba kerül.

A fentemlített menettérít jegyek Budapest keleti pályaudvar állomáson valamint a városi menetjegyirodában (Budapest, Hungária szálló) kaphatók hol e tekintetben kivánt egyéb felvilágosítás is nyerhető. Budapest, 1896. június hó 27-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Herkó Páter

A legelterjedtebb néppárti heti élelapp, változatos szöveggel, mulattató eredeti képekkel, a politikai romlott korszaknak szatyrá és gúny által ostromozott heti eseményeivel, versekkel, adomatárral, kép-, szám-, sakk- és szójelvtényekkel és sok más mulattató dologgal.

Szerkesztő: MARKOS GYULA.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt.

A szegényebb, de olvasni szerető közönség számára a „HERKÓ PÁTER” népies kiadását egész évre 2 frtért, negyed évre 50 kr-ért küldjük.

A „HERKÓ PÁTER” tót nyelven is megjelenő heti élelapp egész évre 2 frt, fél évre 1 frt, negyedévre 50 kr.

Március hó óta német nyelven is megjelenik a „HERKÓ PÁTER” heti élelapp. **Naptárak magyar, német és tót nyelven**, az idő előrehaladottságánál fogva már csak 20 kr. darabonként.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, IV. kerület, Zsibárus-utca 7-dik szám.

Fontos minden járműtulajdonos részére!

I. Wiener Neustadti gyanta-terpentin, olajfinomító kátrány és zsirnemek gyára
FRANZ V. FURTENBACH
Wiener-Neustadtban.

1078

Bejegyzett VÉDJEGY.
"SINACID"
Uj különleges tengelykenőcs
olajjal vagy fűlőjával kenhető tengelyek számára.
Eddig el nem ért kenőképesség.

Nem fagy meg nem csurog le s kizárja a menésközben való áthévelést, nélkülözhetetlen már használt tengelyek számára, bármely mód szerinti kenésre alkalmas. Vegyileg megvizsgálva. — Gyakorlatban kiróaszt. Savmentes, vízmentes, gyantamentes

Csak 5 kilogramos eredeti bádogdobozokban küldetik szét.

Egy doboz ára:

Ausztria-Magyarországban díjmentesen minden postaállomásra 2 frt 50 kr.
Bosznia és Hercegovinában díjmentesen minden postaállomásra 2 frt 75 kr.
Külföldre a bécsújhegyi állomástól 2 frt 25 kr.

Az „AZURIN” házi készítéséhez való

Kecskeméti port

600 grammos csomagokban használati utasítással együtt csomagonként 20 kr-ával

Savmentes

olvasztott faggyút

gépkenéshez, 5 kilogrammos postacsomagonként 2 forintjával

szállít:

1333

Mayerfi Zoltán, Kecskeméten.

Hirdetési ár 15 szó 2 kr., felsőnél minden b

Csak o

Betöltendő

Alkalmazást n vagy nőtlen vallás különböz kinek szándék alatti nőülmi; tük teljes jártas gazdasági könyv szintén a teh állatgyógyászat október elsején el. Évi fizetés deputatum. Oklatok, melyek küldetnek, Berg birtokos Gusztáv Baranya-Szt.-Lendők.

Ügyes gyümölcs kertész alkalmas Pick Gyula rászorgalmában. Kerinczellériskó pályázók előmenők.

Földmivesi zett nőtlen mint gazdasági 1-én felvétetik Jenő gazdasági rendeken (Zala

Irnok, tegezt jártas, felvétel ványmásolatok ajánlatok L. X kiadóhivatalához.

Rögtön felve magyar-óvári miát jó siker fiatal ember, minőségben bér gazdaságában egyelőre 200 ellátás. — Aján cím alatt Német posta Verebely.

Cséplesi ide tik egy jó aján okleveles gépés Kende Zsigmond Nagy-Geöcz, Uendők. Az elfogadható.

Főerdész k egy Nyitra megy uradalom részgyar és német keletesen bírja s a magyar en 36. §. előirt bir, nős, fiatal és lovagolni 500 frt. Fizeca 7—750 tr gabona, 30 hec egy uradalmi lakás kerttel ges ló. Magyar nyelven irt nyok bizonyítottokkal, melyek adatnak, eddig megjelölésével 1843. sz. Ha Vogler (Otto Me Bécs intézend

Gazdatiszt, a ben is képzett középirtokba kal felszerelt Ugron Gábornak Székely-Udvar

Állást k

Okleveles g éves, nőtlen, önálló gyakor jó bizonyítván azonnali belép keres. Czime talban.

Hirdetési ár 15 szög 30 kr., ezen felül minden szög 2 kr., felül minden szög 4 kr. Czim közlésénél minden beiktatásnál 30 kr. bélyegilleték.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetésményeit nem fogadjuk fel e kedvezményes rovatban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állás.

Alkalmazást nyer egy nős, vagy nőtlen gazdatiszt, vallás külsősége nélkül, kinek szándéka rövid idő alatt nőül; megkivántatik teljes jártasság a gazdasági könyvitelben ugy szintén a tehenészet és állatgyógyászatban. Az állás október elsején foglalandó el. Évi fizetés 500 frt és deputatum. Okmány-másolatok, melyek vissza nem küldetnek. **Berger Emil** föld-birtokos **Gusztáv** u. p. **Baranya-Szt.-Lőrincz** küldendő. 1423

Ügyes gyümölcs és konyhakertész alkalmazást nyer **dr. Pick Gyula** ráczalmási gazdaságában. Kertészeti vagy vinnelériskolát végzett pályázók előnyben részesülnek. 1450

Földmives iskolát végzett nőtlen fiatal ember mint gazdasági segéd aug. 1-én felvétetik **Lichtenstein Jenő** gazdaságában **Csabrendeken** (Zalamegyében). 1452

Irnok, tejjgazdaságban is jártas, felvétetik. Bizonyítvány-másolatokkal ellátott ajánlatok **L. X.** alatt e lap kiadóhivatalához intézendők. 1460

Rögtön felvétetik egy a magyar-óvári gazd. akadémiát jó sikerrel végzett fiatal ember, segédítési minőségben **Razha Bela** bér gazdaságában. — Fizetés egyelőre 200 frt és teljes ellátás. — Ajánlatok fenti czim alatt **Névedre**, utolsó posta **Verebély**, intézendők. 1459

Cséplesi idényre kerestetik egy jó ajánlatokkal bíró okleveles gépész. Ajánlatok **Kende Zsigmond** urhoz. **Nagy-Gécz**, Ungmegeye küldendő. Az állás azonnal elfoglalható. 1458

Főerdész kerestetik egy Nyitra megyében fekvő uradalom részére, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, tőlt beszél s a magyar erdőtervények 36. §. előirt képzettséggel bír, nős, fiatal, erőteljes és lovagolni tud, ovadék 500 frt. Fizetés készpénz ca 7-750 frt, 26 hecto gabona, 30 hecto burgonya, egy uradalmi tehén, tűzifa, lakás kerttel és egy nyeresző. Magyar és német nyelven irt folyamodványok bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem adatnak, eddigi működésük megjelölésével sub **R. T. 1843.** sz. **Haasenstein & Vogler** (Otto Maas) céghez, Bécs intézendők. 1464

Gazdatiszt, ki erdészeten is képzett, kerestetik középbirtokba. Okmányokkal felszerelt ajánlatok **Ugron Gábornak** küldendő Székely-Udvarhelyre. 1465

Állást keresők.

Okleveles gazdatiszt, 26 éves, nőtlen, ki több évi önálló gyakorlattal és igen jó bizonyítványokkal bír, azonnali belépésre állomást keres. Czime a kiadóhivatalban. 1391

A keszthelyi magy. kir. gazdasági tanintézetet két, az idén végző, róm. kath. vallásu jeles előmeneteli hallgató, augusztus elsejére irnoki állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 1449

Egy 32 éves róm. kath. nőtlen, földmives iskolát kitűnő sikerrel végzett gazdatiszt, kiszolgált katoná, ki egy 1200 holdas belterjes gazdaságnak 10 év óta önállóan rendelkező kezelő tisztje, beszélni magyarul románul az egyszerű és kettős könyvitelben valamint a gazdálkodás minden ágában teljes jártassággal bír; — 1897. év január 1. egy uradalomban oly kezelőtiszt állást óhajtat elfoglalni, hol tiszta jelleme szorgalma és szak-képzettsége által, — valamint nősilhetés czéljából jövőjét biztosíthatná. Szíves megkeresések **Lunkafi** jefje alatt **Seprősré** (Aradmegye) kéretnek. 1425

Intéző tiszti, urad. titkári esetleg főszámvevői állást keres egy 29 éves r. k. okl. gazdatiszt, ki a mezőgazdaság csaknem minden ágában s a könyvitelben teljesen jártas, a magyar, német és szláv nyelveket bírja. Az illető jelenleg az ország egyik legintenzívében kezelet béruradalmán mint urad. titkár működik. Ajánlatok **A. A. M. E. J.** alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1443

Földmives iskolát végzett, 32 éves, róm. kath., nős, 12 évi gyakorlattal, jelenleg is egy nagyobb uradalomban mint kezelőtiszt alkalmazva van, megfelelő állást keres október elsei belépésre. Czim a kiadóhivatalban. 1445

Gazdaságba felügyelőnek, ajánlikozik 25 éves nős fiatalember 5 évi gyakorlattal, kezel tehenészetet magtárt és külső gazdaságot; bizonyítványai jók. Állását július 15-étől fogadhatja el bármikor. Czime a kiadóhivatalban. 1454

Ispáni vagy hasonló állást keres egy 32 éves, nős, keresztény férfi, aki mint földmives szülők gyermeke, kiskorától a földmívelést gyakorolta. Képes minden gazdasági munkát okserüen végezteni; a birtokost főlegleg kiadásoktól megkímélni; gabonát, szőlőt, dohányt, czukorrépat, takarmánytermelést, tehenészetet, állatgyógyászatot, kertészetet és méhészetet kezelni. Kitűnő okmányai az adai magy. kir. földmivesiskola végzéséről, két belterjes nagybirtokon való folytonos működéséről, valamint józan, becsületes magaviseletéről. — Szíves megkeresések **Fábián István**, **Bács-Petrovskolló** intézendők. Tudakozódások az adai magy. kir. földmivesiskola igazgatóságánál. 1457

Fiatalkorú gazdatiszt, 5 évi gyakorlattal, október 1-ére állást keres saját háztartására vagy ellátással. Czim a kiadóhivatalban. 1456

Egy 38 éves, nős, családtalan, gyakorlatilag képzett igen értelmes megbízható és üzleti téren is alkalmazható gazda szolgálatot keres. Bővebb értesítéssel szívesegből szolgál **Szobonya Bertalan** az adai m. kir. földmives iskola igazgatója. 1416

Gazdatiszt, 30 éves, nős, gyermektelen, ki 12 évi gyakorlattal a gazdaság minden ágában jártas, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 1435

Állandó alkalmazást keres. földmives iskolát teljesen végzett 2 évi gyakorlattal bíró nőtlen egyén. Felmondatlan állásában 2 havi felmondáshoz van köte. Czim a kiadóhivatalban. 1467

Gazdasági gyakornok, szívesen igényű, kiszolgált katoná, keresztény, gyakoronki vagy segéd tiszti állást keres, olyan gazdaságban, hol inkább jó magaviselet és szorgalmat igénylik mint akadémiai tanulmányokat. Czime a kiadóhivatalban. 1466

Állatok.

Kos-eladás.

15 db. kiváló szép **Shropshire** kos egy és két éves eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1463

Vegyesek.

Egy csak néhány hónapig használatban volt, majdnem teljesen új, **Hofherr** és **Schranz-féle locomobil** — effectív 8 ló erőre — jótánvosan eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1073/c

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Legnagyobb kölcsön a valódi becsület alapján 20-60 év közt időre kifizetésben. Birtokosok felmondhat bármikor, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csakly kamattal tölke is törlesztetik. Lebonnyítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költés. Minden felvilágosítás díjlan. Beküldendő csak a telekkönyvi kivonat, kataszterív. Konvertálás bélyeg-64 illetékmentes. Czim:

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet. Budapest, Váci-kürt 39. sz. Legnagyobb ingatlan és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában egyedül, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.

FISCHER J.

zsákgyári raktárban **BUDAPEST** Nagy-korona-utca 18. sz., vízmentes ponyvák kölcsönben, valamint új és egyszer használatban volt vízmentes ponyvák jutányosan kaphatók. Repceponyvák darabonként 3 forinttól feljebb. 1116

Nyári vetésre

tarlórépa, muhar, spergula, csillagfürt, hajdina, mustár, köles, biborhere, kitűnő minőségben jutányos árban kapható 1370

Haldek

magkereskedésében **Budapest, Károly-kürt 9.**

78006/96. sz. C II.

Magy. kir. államvasutak **Hirdetmény.**

Rajna-westf.-osztr. magy. kötelek.

(Sajtóhíba helyesbítés.) A rajna-westfalia-osztr. magy. kötelek II. rész, 4. füzetéhez folyó évi július hó 1-én életbelépett II. pótlékban (19-ik oldalán) foglalt **A I. kocsiakomanyi osztály** díjtétele sajtóhíba folytán Otnabruock (Hann. Buif.) állomásnál 10.55-ről „6.84” és Paderborn állomásnál 9.90-ről „6.56” márkafennigre helyesbítetik.

Budapest, 1896. július hó 1-én.

A m. k. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is. (Utányomás nem díjazatik.)

A magyar gazdatisztok és erdőtisztok országos egyesülete ajánlja a t. cz. föld-birtokos és bérlő uraknak állásközvetítő osztályánál bejelentett tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való felvilágosítások és közvetítések díjmentesek.

Mezőgazd. és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézete. Eszközöl biztosításokat: nyugdíjra, rokkantsági díjra és özvegyi díjra, mezőgazdasági, erdészeti és ezekkel rokon foglalkozásu egyének számára a legelősebb díjtételekkel, mert nem nyereszkesedésre alakult vállalat. Kivánatra alapszabályi díjtáblázzal és bővebb felvilágosítással szolgál az iroda: Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 7. sz. alatt.

Bérlét kerestetik 500--800 holdig, nem messze Budapesthez. Czim a kiadóhivatalban. 1073/b

Bérlét **Baranyában** 1200 kath. hold fundus instructussal szeptemberre átadandó. Czim a kiadóhivatalban. 1073/a

Eladó ősi borsó vetőmag, elsőrendű, vasutra szállítva 6 1/2 frt. Megrendelések **Pósa István** kasznárhoz Kistur u. p. Ipolyság intézendők. 1461

Birtokvételek.

Bars megyében, Lévához közel egy birtok kerestetik 200,000 frtig egy budapesti házért cserébe. Ajánlatok a birtok részletes leírásával **Schuller Ferenc**hez, Budapest, Nefejeits-utca 32. küldendő. 1434

Légy-pusztító

marha istállóiban, lakásokban stb. az egyedül biztos szer

Wiatschka Általános elismert legjobb légyenyve szelencékben 50 kr. és 1 forint.

WIATSCSKA JÓZSEF laboratoriuma, Mähr. Schönberg.

Patkány-paszta

patkányoknak föltétlenül halálos (házi állatoknak ártalmatlan) szelencékben 50 kr. és 1 forint, szintén igen ajánlatos.

Ajánljuk mindenkinek, a ki Magyarország történetét dióhéjba szorítva birni óhajtatja, hogy rendelje meg a **Független Újság** kiadásában megjelent

Magyarország

ezredéves

története

Honfoglaló őseink története című könyvet, irta **Alpári Lajos**, mely zamatos magyarsággal tárgyalja ezredéves multunk történetét. A könyv 8 darab szép képpel van díszítve. Ára bérmentes küldéssel 25 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Kiadóhivatalban kapható:

Homokszőlő telepítése.

Irta **Rácz Sándor.**

Ára 1 forint 50 kr.

Birtokbérbeadási hirdetmény.

Kisküküllő megyében Bethlen-Szt.-Miklós és Alsó-Kápolna községek területén az építendő vicinális vasut mellett és 5/4 órányira Balászfalva vasuti állomástól fekvő, tagosított, a nagyszabedni presbiterium kezelése alatt álló

bárá **Bruckenthal Károly-féle** alapítványi birtok bérbeadására,

mely 2000 holdnál valamivel nagyobb területű, ebből körülbelül 814 hold szántó, 380 hold rét, 692 hold legelő, 62 hold kert és szőlő, 32 hold udvar és beépített terület, 28 hold ut, 7 hold patak és levezető árkok, a hozzá tartozó tágas lakó és gazdasági épületekkel, egy négyjáratu őrlő malommal, orsz. vásár- és kompátkelés regáljogaival ezennel 10,000 o. ért frt kiküldési ár mellett, miután a f. é. július hó 3-án megtartott árverés eredménye nem hagyott jóvá, újabb szóbeli árverés tartatik.

A szóbeli árverés 1896. évi augusztus hó 14-én, délelőtt 10 órakor Nagyszabeden, Huet-tér 1. szám alatt az ev. presbiterium üléstermében veszi kezdetét, mely nap délelőtti 9 órájáig előírás szerint bélyegzett, lepecsételt és 1000 frt bantpénzzel ellátott ajánlatok is az alulírott presbiteriumnál nyújthatók be. A bantpénz készpénzen kívül valamely nagyszabedni hitelintézet takarékbetétkönyvei vagy jelzáloglevelei, vagy az állam által óvadékképesnek elismert papirokban is lehet, mely utóbbi az árfolyam 2/3 értékében fogadtatik el.

A presbiterium fentartja magának a jogot, hogy a bérbevevővel annak kívánáságuk egy gazdasági szeszfüzde berendezése tárgyában tárgyalásokba bocsátkozzon oly alapon, hogy a gyárépületek és az istállók az uraság által építettnek, míg a bérió a belső gépberendezést sajátjából tartozik beszereznie.

A presbiterium fentartja továbbá azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson.

A bérlét 1896. november 1-én kezdődik és 1908 évi október 31-én jár le.

A közelebbi árverési feltételek Bonfert János urad. intézőnél Bethlen-Szt.-Miklós (u. p. Szépmező) vagy pedig Nagyszabedenben a hivatalos órák alatt dr. Kirchgatter Lajos jószágigazgató irodájában (Kleiner Ring No. 8) vagy a presbiterium irodájában (Huet-tér) betekinhetők.

Nagyszabeden, 1896. július 8.

Az ev. presbiterium.

Bérszántás gőzekével.

A legújabb eredeti **Fewler-féle Compound gőzekkel** talajművelésre vállalkozik 527

WOLFF ERNŐ gőzszántási vállalkozó,
Budapest, Kelenföld, Fowler-telep.

Haszonbéri hirdetmény.

Szabolcsmegye Demecser község határában fekvő **737 holdas szántó és kaszálóból álló tagosított nemesi birtok, 1897. év január hó 1-től 6 évre**, lakóházzal, nagy belsőséggel és az összes gazdasági épületekkel együtt

haszonbérbe kiadó.

Helyben vasuti állomás. Értekezhetni alólírott tulajdonossal.

Sáros-Szent-Imre, 1896. július 8. 1451

szendrői ifj. Török Gyula.

Ő cs. és kir. apost. Felsége legmagasabb elismerése.

Nagy arany-érem, valamennyi világiállításon.

915

Az első bécsi petroleum-finomító

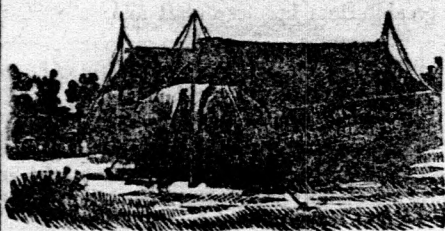
parafrn-, Ceresin-, stearingyertyák és zsiradékgyár Gust. Wagenmann, Wien.

Központi iroda: **VI. Magdalenenstrasse 16**, a Theater a. d. Wien mellett, ajánl elismert kitűnő minőségben legolcsóbb gyári áron: **ásvány-, gépkendő-olaj** és **zsidadékot**. Orosz ásvány-kenőolaj (Bakusine, Oleonaphta) legjobb fagymentes gép-kenőolaj, olivaj, faolaj, ásvány-gépolaj mezőgazdasági gépekhez; **Wagenmann-féle hengerolaj** és **hengerzsirt** a gőzhengerek kenéséhez; **szabad. kocsikenőcs**, fekete, sárga, kék, uszó, olasz világos I. és II. minőségben, szolid gyártmányok legolcsóbb gyári áron, teherkocsi és hegyitargonczák stb. kenéséhez. **Ásvány világító olajok**: petroleum stand. white. Gyári petroleum veszélytelen, csak 40° C-nél gyújtható; saló petroleum, császárólaj egészen fehér és veszélytelen.

Stearingyertyák. Bécsi stearingyertya, I. minőségű, narancs vagy rózsaszínű csomagolás. **Austria gyertya** I. minőség, narancs- vagy rózsaszínű csomagolás, **Ceresin** (ásványviasz), **templomi gyertyák** minden vallásfelekezetnek.

Brillant parafrn díszgyertyák, sárga pinczegyertyák.

NB. Mintákat gyártmányaimból ingyen küldök.

Cs. és kir. szab.

vizmentes szövetgyár,

legnagyobb és legrégebb az országban.

Alapított 1831.

32 kiténtetés.

ELSINGER M. J. és FIAI

BUDAPEST,

BÉCS,

V., Mária Valéria-utca 10. — I., Volksgartenstrasse 1.

VIZMENTES TAKARÓK (PONYVÁK),

kazalok, gépek, kocsik és vasuti kocsikra olcsóbb és legjobb elpusztíthatatlan minőségekben, továbbá

REPCZE-PONYVÁK, MAGGYÜJTŐ-PONYVÁK, TÖMLŐK.

ESŐKÖPENYEK és ÖLTÖNYÖK kautsukból és anélkül.

TÜZI- és ITATÓ-VEDREK, SÁTRAK, LINOLEUM.

ÁRJEGYZÉK és MINTÁK INGYEN és BÉRMENTYE.

„LEGGYORSABB KISZOLGÁLÁS.”

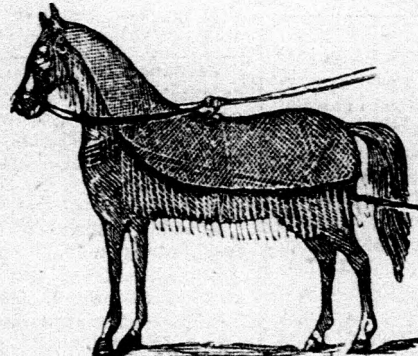
Minden város jobb üzleteiben a mi gyártmányainkat tartják, s sziveskedjen határozottan **ELSINGER** gyártmányt kérni. 928

Kéveköto zsinórokat és a legjobb minőségű gazdasági kötelneműeket, BLEIER és WEISZ,

kötélgyári cég Budapest.

Raktár és iroda: Károly-körút 9. szám, a gróf Hadik-Barkóczy féle házban Gyártelep: **Hajtsár-ut 7307. sz.**

Ajánlásra méltó tárgyak: **torna-eszközök, Cocos futószőnyegek, lábtörölők, ruhaszáritó kötelek,**

Lóhálók,

kézitáskák stb. továbbá gazdasági cikkek u. m.: **istráng, kötőfék, rudaló gabonaszákok, vízhatlan ponyvák, itató és tüzi vedrek, kender-tömlők, hevederek, kender, kőcz** stb. a legjutányosabb eredeti gyári áron.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Képes árjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik.

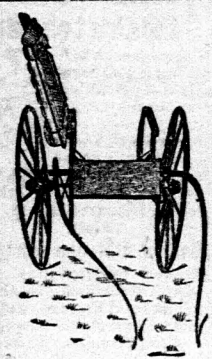
Védjegy.

A Zalathnai kénkovand ipar r. t. Brassói kénsav- és műtrágyagyára

ajánl: mindennemű száraz és könnyen szórható **szuperfoszfátot, répa-, szőlő- és árpatrágyát, Thomas-salaklisztet, chilisalétromot, kénsavas ammóniákat** és minden egyéb műtrágyát szavatolt beltartalommal.

Fővilágosításokkal és részletes árjegyzékkel szivesen szolgál

a gyárvezetőség Brassón, valamint a központi iroda BUDAPEST IV., Bécsi-utca 5. szám.

Ujjonnan szabadalmazott

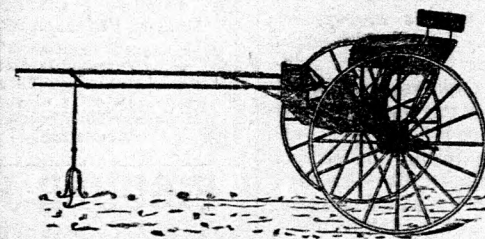
=GIGG=

egyfogatu kocsi oszágutakra.

Legjobb legolcsóbb kétülésű egyfogatu kocsil

A legrosszabb úton is lehet használni.

Ára 130 forint.

Sok fényes elismerő

1318 levél.

Prospectus kimerítő

leirással ingyen és

bérmentve.

J. WEIGL, Prerau

Raktár: Wien, I., Nibelungengasse 4.

Az országban

Egész évre

AZ OMO

Az al...
ugy az al...
dijak az O...
végéig bef...
közül még...
a folyó évi...
nak, kik a...
nak, tisztele...
miszerint k...
sziveskedjen...
intőlevelek...
kat az intés...

Burgon

Az Ors...
sület a földm...
tásával f. év...
jain burgony...
a f. évi ápril...
ültető-géppró...
próba Budap...
ron gróf Vig...
tartatik meg...
külföldi gép...
kiemelő gép...
után legjobb...
bronzérmekke...
A gépe...
jelentéseket...
Egyesület tit...
fogad el; a g...
hó 20-ára a...
A gépp...
kinek rendelk...

Magy

A Berg

„kizár

A Vermorel-fé

A CS

PETRO

„me